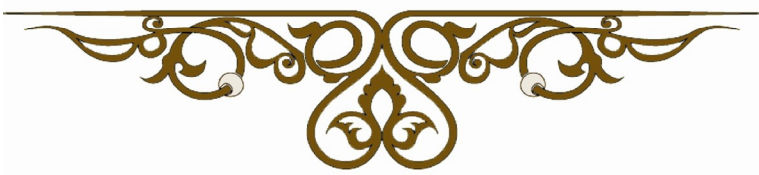

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

- سرشناسه : احمدی نژاد، محمود، ۱۳۳۵ -
 عنوان و نام پدیدآور : زن و خانواده در اندیشه رئیس دولت مهر / کاری از گروه مشاوران جوان
 مرکز امور زنان و خانواده [ریاست جمهوری].
 مشخصات نشر : تهران: ریاست جمهوری، مرکز امور زنان و خانواده، ۱۳۸۹.
 مشخصات ظاهری : ۸۰ ص.
 شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۵۲۰۱-۳۷-۶
 وضعیت فهرست نویسی : فیپا.
 موضوع : احمدی نژاد، محمود، ۱۳۳۵ -- پیامها و سخنرانیها.
 موضوع : زنان -- ایران -- وضع سیاسی و اجتماعی.
 شناسه افزوده : ایران. ریاست جمهوری. مرکز امور زنان و خانواده.
 شناسه افزوده : ایران. ریاست جمهوری. مرکز امور زنان و خانواده.
 رده بندی کنگره : DSR ۱۷۲۲/۹ ۱۳۸۹
 رده بندی دیویی : ۹۵۵/۰۸۴۴
 شماره کتاب شناسی ملی : ۲۱۰۷۳۱۴

عنوان: زن و خانواده در اندیشه رئیس دولت مهر
 نویسندگان: گروه مشاوران جوان مرکز امور زنان و خانواده
 لیتوگرافی، چاپ و صحافی: سپیدبرگ، اوستا
 شمارگان: ۵۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اول - شهریور ۱۳۸۹

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۲۰۱-۳۷-۶

ناشر: مرکز امور زنان و خانواده نهاد ریاست جمهوری

شماره تلفن: ۳-۶۴۴۵۳۱۶۲

دورنگار: ۶۶۴۰۳۰۳۸

سایت: www.women.gov.ir - www.women.org.ir

نشانی: خیابان انقلاب - بین ابوریحان و دانشگاه - خیابان شهید لبافی نژاد - شماره ۱۶۴

کلیه حقوق اعم از چاپ، تکثیر و نسخه برداری ترجمه و اقتباس برای ناشر محفوظ است.

فهرست موضوعی

- مقدمه ۷
- زن در جایگاه انسانی (ویژگی‌های وجودی زن) ۱۳
- زنان و ایفای نقش‌های خانوادگی ۱۹
- زن و مرد مکمل یکدیگر ۳۷
- نقش زنان در گستره‌ی اجتماع ۴۳
- نقش زنان در گستره‌ی فرهنگ ۵۹
- نقش زنان در گستره‌ی اقتصاد ۷۳
- همگام با دولت مهر ۷۷

مقدمه

لاالشمس ینبغی لها ان تدرک القمر و لاللیل سابق النهار و کل فی فلک
یسبحون (یس، آیه ۴۰)

زن و مرد دو ستاره‌اند در دو مدار مختلف، هرکدام باید در مدار خود و
فلک خود حرکت نمایند. شرط اصلی سعادت هر یک از زن و مرد و
در حقیقت، جامعه‌ی بشری این است که دو جنس، هر یک در مدار خویش
به حرکت خود ادامه دهند. در جوشن کبیر می‌خوانیم: یا من خلق الزوجین
الذکر والانثی، ای کسی که زوجها را از زن و مرد آفریدی. این جمله نیز
تأکیدی است بر این اصل که هر یک از این دو، ساختار وجودی متفاوتی از

یکدیگر دارند. آزادی و برابری آن گاه سود می‌بخشد که هیچ‌کدام از مدار و سیر طبیعی و فطری خویش خارج نگردند. آنچه که در آغاز هزاره‌ی سوم و در جوامع امروزی شاهدش هستیم، تحولات وسیعی است که در عرصه وسعت انسان در گستره‌ی تاریخ و پهنای هستی اندیشه، خردگرایی و تحول بنیان‌های فکری بر مبنای بصیرتی عالمانه، عاقلانه و نواندیشانه در صحنه‌های حیات و زندگی بشری صورت می‌پذیرد. در این میان، یکی از موضوعاتی که در طول تاریخ همواره در معرض آراء و تفسیرهای گوناگون قرار گرفته و دچار افراط و تفریط شده است، شخصیت و جایگاه فردی، خانوادگی و اجتماعی زن است.

از آن زمان که پیامبر بزرگ اسلام صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ زنان را از تاریکی جاهلیت نجات داد، بیش از چهارده قرن می‌گذرد و این در حالی است که در جوامع به‌ظاهر متمدن، زن؛ این نیمه‌ی تکامل‌بخش خلقت، بار دیگر به ورطه‌ی ظلمت جهل و جور نوین کشیده شده است. آن زمان، در جاهلیت اولی، جسمش را در خاک می‌کردند و این زمان، در جاهلیت جدید، روحش را در لجنزار پرفریب تمدن و آزادی ظاهری، به تباهی می‌کشاند. آن زمان با برده‌داری، زنان را زیر ستیغ ظلم پایمال می‌کردند و امروز با ترویج فرهنگ برهنگی و ارائه‌ی تصویری تبلیغاتی به‌عنوان دستاویزی برای اشاعه‌ی فحشا از او بهره‌کشی کرده و در ورای این امر، بنیان مقدس خانواده را به پرتگاه اضمحلال نزدیک می‌کنند.

اما به راستی علاج چیست؟ بنا به فرموده‌ی مقام معظم رهبری "علاج این است که به سراغ راه‌حل الهی برویم و آن را پیدا کنیم" به بیانی دیگر، در این جهش و هجمه‌ی بی‌سابقه‌ی تکنولوژی و تبادل فرهنگ‌ها بدون هیچ‌گونه مرزبندی و کنترل، تنها چشمه‌سار زلال مکتب انبیاء و اوصیای الهی است که برمبنای فطرت و به‌دور از هرگونه افراط و تفریط با تکیه بر وحی و استمداد از خالق هستی، به ترسیم جایگاه حقیقی زنان، متناسب با آفرینش آنان پرداخته است.

با بروز انقلاب اسلامی و شعار بازگشت به اسلام ناب محمدی صلی الله علیه و آله از سوی امام خمینی^(۵) احیای شخصیت زن مسلمان نیز چه در نظر و چه در عمل، جلوه‌ای دیگر یافت. از جنبه‌ی نظری، دیدگاهی جدید در باب زن و ارزش‌های او در جهان امروز پدید آمد و در صحنه‌ی عمل، زنان در مسائل مختلف سیاسی، فرهنگی، اجتماعی و.....، پایه‌پای مردان و گاه مقدم بر آنان در سرنوشت جامعه نقش‌آفرین شدند.

این موج فرهنگی حضور و تعالی زن، در سال‌های بعد از انقلاب اسلامی، به‌ویژه در عرصه‌ی دفاع مقدس، شکل کامل‌تری به‌خود گرفت و پس از آن نیز رشد فزاینده‌ای یافت؛ در حقیقت می‌توان دوران کنونی را دوران شکوفایی این روند دانست.

با این همه، آفات و بلیات همواره در قالب طرح دیدگاه‌های متأثر از غرب و تفکرات فمینیستی از یک سو و نظرات متحجرانه از سوی دیگر، این

نهال نوپا را تهدید کرده و گاه آن چنان فضا را مسموم ساخته است که دیدگاه‌های اصیل اسلامی، برای عموم جامعه و به‌ویژه زنان مؤمن و انقلابی حتی فرهیختگان و متولیان فرهنگی و اجرایی کشور نیز مشتبه شده است. در چنین شرایطی، ارائه‌ی سیمای جامع زن در اسلام مبتنی بر ساختار آفرینشی او و مناسب با مقتضیات زمان و مکان، ضرورت خویش را بازمی‌نمایاند.

بدین منظور، بهره‌گیری و سندیت‌بخشی مطالب کسانی که با نگاه عمیق به مبانی دینی و مبتنی بر زمان‌شناسی و تدبیر لازم و آشنایی با مسائل و مشکلات و نیازهای جامعه، خطوط اصلی و کلان نظام اسلامی را در باب شخصیت و جایگاه زن مسلمان و خانواده ترسیم می‌نمایند، میسر است و این مهم به لطف خداوند متعال و در سایه‌ی اندیشه‌های رهبری و دولت ولایت‌مدار، که زن و خانواده را در افق کمال‌گرا معنا کرده و چشم‌اندازی منطبق با آموزه‌های وحیانی برای تعالیم آن در نظر دارند، دست‌یافتنی خواهد بود.

از ابتدای دولت نهم و در ادامه، در دولت دهم، با همت دولت مهرورز و عدالت‌گستر، ژرف‌نگری دکتر احمدی‌نژاد به مسئله‌ی تحکیم بنیان خانواده و نقش محوری زنان در این امر؛ با تغییر نام مرکز از "مرکز امور مشارکت زنان" به "مرکز امور زنان و خانواده" نمود بارز یافت و این نظریه در این شرایط بحرانی زمان، با اقبال اندیشمندان مسائل حوزه‌ی زنان و خانواده در

اقصی نقاط جهان روبه‌رو شده و تحول عظیمی را در رویکرد برنامه‌ها نسبت به این امر رقم زد.

فلذا، مرکز امور زنان و خانواده، اندیشه‌های ریاست محترم جمهور را همچون چراغ راه، روشنگر اهداف و برنامه‌های خود قرار داده است. امید است که با انتشار این اثر، گامی هرچند کوچک اما مؤثر در تبیین رسالت زنان در هویت‌بخشی به مقام شامخ زن و تحکیم بنیان مقدس خانواده برداشته باشیم.

مریم مجتهدزاده

مشاور رئیس‌جمهور و رئیس مرکز امور زنان و خانواده

زن در جایگاه انسانی (ویژگی‌های وجودی زن)

زنان جلوه‌ی رحمت و رأفت حق تعالی هستند، به‌خصوص تمام عشق و محبت در مادران متجلی است^۱.

سخن‌گفتن از زن و شهادت، سخن‌گفتن از زیباترین‌ها و بهترین‌ها و البته بسیار سخت است. خدای متعال انسان را آفرید تا آینه و ظرف تجلی صفات او باشد. خدای متعال انسان را آفرید تا آینه و انعکاس خدا باشد و در بین زن و مرد، زن را آینه‌ی همه‌ی زیبایی‌ها قرارداد. اگر خدای متعال

۱. در پیامی به جشنواره‌ی فیلم کوثر ۱۳۸۶/۹/۲۴

زن را خلق نمی‌فرمود، هیچ ظرف، آئینه و بستری برای تجلی زیبایی‌ها و زیبایی‌های جمال خدا وجود نداشت.

ویژگی‌ها و توانمندی‌هایی که خدای متعال در زنان قرارداد، بهترین و والاترین است. من دو سه مورد از این صفاتی که زن مظهر آن است یکی دو صفت از صفات شهید را خدمت‌تان عرض می‌کنم و بعد نتیجه‌گیری می‌کنم.

زن مظهر عشق و محبت است. اگر زن نبود یا زن کانون عشق و محبت نبود، در عالم اثری از محبت و عشق وجود نداشت. وجود زن یعنی عشق و مهربانی. زیباترین صحنه‌ها در ابراز عشق و محبت در رابطه‌ی یک زن با فرزند، همسر، برادر و خواهر متجلی می‌شود. تا آنجا که در بسیاری از اوقات انسان قادر به وصف آن لحظه‌ها و صحنه‌هایی که خلق می‌شود، نیست. زن مظهر صبر و فداکاری است و اتفاقاً هر سه‌ی این صفات لازمه و بستر انتقال همه‌ی خوبی‌ها و نیز لازمه‌ی انتقال فرهنگ متعالی و تربیت است. معنای این حرف این است که اگر خدای متعال این ویژگی‌ها را در وجود متعالی زن قرار نمی‌داد، هیچ خصلت برجسته‌ای در درون بشر منتشر نمی‌شد و از نسلی به نسل بعد انتقال پیدا نمی‌کرد، چرا که بستر انتقال خوبی‌ها عشق، محبت، فداکاری و صبر است و اوج این ویژگی‌ها را خدا در وجود زن قرار داد.

اما شهید هم تجلی خداست. شهید تجلی غیرت خدا، ایثارگری، صبر و مقاومت است. وقتی یک زن به شهادت می‌رسد، همه‌ی قله‌های زیبایی و درجات تعالی فتح می‌شود. دیگر بالاتر از آن جایی قابل تصویر نیست، چون شهید در جوار خداست. وقتی یک زن به شهادت می‌رسد، بالاتر از آن برای زن قرار داده شده است.

شاید رمز این جمله‌ی بلند که خطاب به پیامبر گرامی اسلام فرمود: لولاک لما خلقت الافلاک؛ (اگر تو نبودی این آفرینش خلق نمی‌شد) و لولا علی لما خلقتک، (اگر علی نبود خدا تو را خلق نمی‌کرد) و بعد جمله‌ی پایانی خیلی زیباست و لولا فاطمه لولا خلقتکما. نقطه‌ی اوج یک زن است و اتفاقاً زنی که شهیده است.

مظلوم‌ترین اقشار در طول تاریخ، جامعه‌ی زنان است. آن چیزی که امروز می‌بینیم، شکل جدید و بزک‌کرده‌ای از ظلم‌هایی است که در طول تاریخ بر زن رفته است. فکر نمی‌کنم کسی میزان جنایاتی را که امروز به نام‌های مختلف چه در دوره‌ی مارکسیستی چه در دوره‌ی سرمایه‌داری بر زن می‌رود، کمتر از جنایات دوره‌ای بداند که بنابر تعصب جاهلی، دختران را زنده به گور می‌کردند. برای پرکردن جیب‌ها و ارضای شهوات همه‌ی خصلت‌های متعالی را از همه گرفتند و در این میان جامعه‌ی زنان مظلوم‌تر است.

ما خدا را سپاس‌گزاریم در سرزمین ایران و در سرزمین‌های اسلامی فوج‌فوج و میلیون‌میلیون زنان پاک، مؤمن و شجاعی هستند که با شناختن قدر و جایگاه و منزلت خودشان پرچم عشق، صبر، خداپرستی و عدالت را در اهتزاز نگه داشته‌اند.

باور ما این است زنان به سبب ویژگی‌های خدادادی همین که مسئولیت‌های خودشان را انجام بدهند، جایگاهشان در کنار و بالاتر از شهادت است.

یک مادر که شش شهید می‌دهد، شش فداکاری می‌کند و شش بار شهید می‌شود، چون وجود و همه چیزش را می‌دهد. مگر برای مادر بالاتر از فرزند چیزی وجود دارد؟ پاره‌ی تنش را می‌دهد. دویست هزار شهید، بلکه بالاتر، امروز میلیون میلیون زنان مؤمن هستند که آماده‌ی فداکاری‌اند. اینها بالاتر از شهدا هستند و ما خدا را از این جهت سپاس‌گزاریم.^۲

امروز پاک‌ترین قشر در جهان زنان و دختران ایران اسلامی هستند. مؤمن‌ترین و پاک‌ترین، زنان و دختران ایران اسلامی هستند و اینها به فضل خدا ایمان، پاکی و صداقت را از فاطمه‌ی زهرا علیها السلام فراگرفته‌اند.^۳

۲. در کنگره‌ی بین‌المللی بزرگداشت شهدای زن ۱۳۸۶/۱۱/۱۳

۳. در مراسم تجلیل از زنان نخبه و اینثارگر سراسر کشور ۱۳۸۷/۴/۴

زنان کشور ما در جریان انقلاب، جنگ تحمیلی و در طول سی سال گذشته منشاء فداکاری و ایثارهای فراوانی بوده‌اند، زنان شهیده، مادران، همسران و خواهران شهیدان و ایثارگران، نمونه‌های کامل ایثار و فداکاری و اسوه‌های ممتازی برای همه‌ی زنان جامعه‌ی ما و بلکه زنان عالم هستند. ایمان سرشار، فداکاری، مجاهدت، دلسوزی، توجه جدی به حفظ کیان خانواده، پاکی، صداقت، محبت و عاطفه‌ی مادری سرمایه و دارایی عظیم زنان کشور ماست و در این میان زنان شهیده، مادران و همسران و خواهران شهیدان و ایثارگران، زنان جانباز و مراقبتی که فرشته‌وار و با خدمت بی‌منت به جانبازان می‌کنند، نمونه‌های کامل ایثار و فداکاری و اسوه‌های ممتازی برای همه‌ی زنان جامعه‌ی ما و بلکه زنان عالم هستند.^۴

زن مظهر جمال خداوند و کانون عاطفه و مسئول ترویج مهرورزی و حفظ پاکدامنی و لطافت جامعه است.^۵

بعضی از این مردهایی که من می‌شناسم، یک زن هم زیادشان است! واقعاً زن بهترین و زیباترین هدیه‌ی الهی است. مظهر زیبایی و محبت است. زن کانون خانواده است. به‌نظرم یکی از بهترین و بالاترین هدایایی که خدا به مردها داده، زن است و شاید برعکس آن هم باشد زن موهبتی الهی است؛ یعنی یکی از زیباترین هدایایی که خدا به مردها داده است، زن

۴. در پیامی به همایش آیه‌های ایثار تلاش ۱۳۸۷/۱۲/۱۷

۵. در اجلاس مجمع عمومی سازمان ملل ۱۳۸۹/۷/۱

است دیگر. مردها از این بهتر چه می‌خواهند که مظهر جمال خدا را،
خدای متعال به مردها هدیه کرده است.^۶

۶. در مصاحبه‌ی اختصاصی با واحد مرکزی خبر ۱۳۸۶/۶/۵

زمان و ایفای نقش های خانوادگی

محوری ترین نقش زنان بدون تردید، مادری است. مادری بالاترین نقشی است که یک انسان می تواند ایفا کند. همه ی فرهنگ و اجتماع و آینده و همه ی امور جامعه منبعت از نقش مادری است. نقش مادری نقش زیربنا و پایه است؛ آن حوصله، دلسوزی، صبر و روحیه ی فداکاری. خیلی جالب است وقتی آدم تعمق می کند که خداوند در وجود زن چه کرده است؟ آن قدر که مادر نگران فرزند است و حاضر است خود را فدای سلامت و بقای فرزند بکند، فرزند نگران مادر نیست. مادر هشتادسالش شده، فرزند پنجاه سالش است، اما همان ارتباط همچنان برقرار است. فرزند در خانه اش

تب می‌کند، مادر پانصد کیلومتر آن طرف‌تر قلبش به تپش درمی‌آید. این رمز بقای جامعه‌ی اسلامی است.

اگر می‌بینید بعضی از جوامع در حال متلاشی‌شدن هستند، اگر می‌بینید بعضی از جوامع فساد و بی‌اخلاقی و بی‌عاطفگی از سروکولشان بالا می‌رود، به‌خاطر این است که زنان آن جامعه نقش مادریشان را فراموش کرده‌اند. نقش مادری کنار برود، تردید نکنید جامعه سقوط خواهد کرد، بقای یک جامعه به پیشرفت اقتصادی نیست. گرچه پیشرفت اقتصادی هم لازمه‌ی زندگی مرفه است. دوام یک جامعه به توپ و تانک و مسلسل و... نیست. به تجهیزات الکترونیکی و زندگی ماشینی و... نیست، به ایفای نقش محوری مادر است.

نقش دیگر زنان محور و نقطه‌ی اتکابودن است. من خیلی ساده برایتان بگویم. یک خانواده با رفتن پدر استمرار پیدا می‌کند، اما با رفتن مادر استمرار پیدا نمی‌کند. به‌خاطر اینکه همه می‌روند گیج، ناراحت، سرخورده [برمی‌گردند]، وقتی جمع می‌شوند، کانونی هست که همه را جمع می‌کند. و گمانم این است که این نقش از حضرت زهرا علیها السلام به شما به ارث رسیده است.

شما نقش حضرت زهرا علیها السلام را ببینید، نقش مادر ایشان را ببینید، ذهنتان را به ابتدای بعثت ببرید، در آن جاهلیت سیاه، پیامبر تنها و مظلوم ما چه می‌کشید. توهین می‌کردند، زباله می‌ریختند، هو می‌کشیدند، سنگ

۲۱ زنان و ایفای نقش‌های خانوادگی

بر دندان آن عزیز می‌زدند، کجا آرامش پیدا می‌کرد؟ وقتی به کنار حضرت خدیجه می‌آمد، گویی به ساحل آرامش رسیده است و بعد از رفتن حضرت خدیجه همین نقش را حضرت زهرا علیها السلام ایفا کردند. پدر را نوازش می‌کند و برای پدر، مادری می‌کند.

شما عین همین را در صحنه‌ی کربلا می‌بینید. یک گروه اندک، با دست خالی، در محاصره‌ی آب و محاصره اقتصادی، هزاران و ده‌ها هزار انسان غفلت‌زده و هیجان‌زده و جاهل که جز شمشیر و شکم و شهوت نمی‌شناسند، آن طرف ایستاده‌اند. یک مرد تنها، میانه‌ی میدان، بهترین یارانش یکی پس از دیگری و فرزندش زمین می‌خورد، قابل تحمل نیست. مگر مردی می‌تواند تحمل کند که جلوی چشمانش فرزند رشیدش را قطعه‌قطعه کنند؟ امام علیه السلام کجا آرامش پیدا می‌کند؟ وقتی جنازه‌ها را می‌آورد و تحویل حضرت زینب علیها السلام می‌دهد، نگاه، نوازش و استواری زینب علیها السلام به امام علیه السلام آرامش می‌دهد.

بالاخر برویم. مردی وسط میدان می‌داند که ساعاتی بعد زن و بچه و اهل و عیالش اسیر خبیث‌ترین گرگان روزگار می‌شوند و او باید وظیفه‌ی خودش را انجام بدهد. اگر نبود استواری زینب علیها السلام، امام حسین علیه السلام چگونه می‌توانست از این میدان سر بلند بیرون بیاید؟ دلش کجا قرص بود؟ دلش به یک کاروان‌سالار علی‌گونه به‌نام زینب علیها السلام گرم بود و چه دلی داشت زینب؟ دل دریایی. آن همه حادثه و دوران اسارت.

این نقشی است که فقط زنان می‌توانند ایفا کنند. در تاریخ نداریم که حادثه‌ای با یک‌هزارم و یک‌میلیونیوم این حادثه یک مرد توانسته باشد تحمل کند. اصلاً اگر مردی در آن روز بود، حتماً گشته می‌شد. امام سجاد علیه السلام به لطف الهی نگه‌داشته شد و امام باقر علیه السلام هم کودکی بود، والا هر مردی که سرپا بود، او را از دم تیغ می‌گذرانند. این نقش، نقش منحصر به فردی است.^۷

تربیت انسان‌ها و نسل‌ها بر عهده‌ی زن به‌عنوان جلوه‌ی جمال الهی و کانون مهر و محبت و عاطفه و تجلی مهرورزی و صبوری گذاشته شده است. این نقش بی‌بدیل قوام و دوام جامعه را در سیوروت الی‌الله رقم می‌زند. پیام ترویج رقابت و تضاد بین زن و مرد به‌جای مشارکت و تکمیل متقابل از مظاهر تفکر مادی حاکم بر عصر جدید است. حاکمیت این نگاه، زمینه‌های سوءاستفاده گسترده‌ای را فراهم کرده است و نه تنها به شخصیت زن آسیب فراوان وارد کرده و حریم پاکی، لطافت و روحانی او را مخدوش کرده، بلکه بنیان‌های خانواده را در کشورهای غربی و برخی ملت‌های دیگر به‌شدت تحت تأثیر منفی خود قرار داده است. زمانی که نقش مادی و محوری خانواده و تضمین مهرورزی و عطوفت به‌عنوان بستر قوام و تعالی انسان‌ها جای خود را به ابزار فروش کالا یا کامیابی سیری‌ناپذیر انسان‌های تیره‌دل و بدکار می‌دهد همه‌ی بنیان‌ها فرومی‌ریزد

۷. در دیدار با اقبشار مختلف زنان جامعه ۱۳۸۴/۱۱/۱۷

و حرکت افراد و جامعه از مسیر سعادت خارج می‌شود و چشم‌انداز تاریک انحطاط در مقابل چشم انسان‌ها قرار می‌گیرد.

نظام سرمایه‌داری لیبرال بزرگترین صدمات را از این طریق بر حیثیت و روح انسانی زنان وارد کرده، متأسفانه بسیاری از سازمان‌های بین‌المللی تحت تأثیر و سلطه‌ی نظام استکباری بازیگر این صحنه‌اند و مأموریت محوله را تحت عناوین فریبنده برابری و آزادی و اسفبارتر آنکه با ترویج اندیشه‌ی تعصب زنانه یا مردانه دنبال می‌کنند.^۸

از دیدگاه دین مبین اسلام زنان جایگاه بسیار والا و وظایف بسیار مهمی در اجتماع دارند. زنان مسلمان باید با ارائه‌ی راهکارهایی نظیر ایجاد "کنوانسیون حقوق زن مسلمان" برای معرفی الگوی زن از دید اسلام و احقاق حقوق خود در جوامع بین‌المللی تلاش کنند.

در جهان اسلام زنان عالم، دانشمند و مؤثر فراوانی وجود دارند که نه تنها سرمایه‌ای برای اسلام بلکه سرمایه‌ای برای بشریت محسوب می‌شوند. زن و مرد از دید اسلام مکمل یکدیگرند که هر دو می‌توانند قله‌های تعالی و افتخار را فتح کنند و به مقام خلیفه‌ی الهی برسند. مکاتب غیرالهی با استفاده‌ی ابزاری از زنان و مقابل هم قراردادن زن و مرد به تنها چیزی که نمی‌اندیشند کرامت و ارزش‌های انسانی زن است که حاصل آن رقابت‌های مخرب و تبعیض‌های گسترده در بسیاری کشورهای مدعی است.

۸. در پیام تبریک میلاد با سعادت حضرت فاطمه زهرا علیها السلام ۱۳۸۵/۴/۲۵

زن عامل تحکیم خانواده است و عشق مادری تجلی عشق الهی است که در وجود زنان نهاده شده است. تخریب شخصیت حقیقی زن عامل تخریب بنیان خانواده و به هم خوردن همه‌ی معادلات اجتماعی است.^۹

زن یک موجود بسیار ارزشمند است، زن مظهر جمال خداوند است. در ایران به خاطر همان سابقه‌ی فرهنگی و دین اسلام زنان بسیار محترم‌اند. شاید برای شما جالب باشد، در خانواده‌های ایرانی وقتی خدا به آنها دختری می‌دهد، بسیار بسیار بیشتر خوشحال می‌شوند تا زمانی که خدا به آنها پسر می‌دهد. و در داخل خانواده دختران از احترام بسیار بالاتری برخوردارند. کارهای بیرون خانه را اکثراً پسران انجام می‌دهند و بر عهده‌ی پسران است و از این بابت هیچ مسئولیتی به عهده‌ی دخترخانم‌ها نیست. اگر پدری یک موقع بخواهد فرزندانش را توبیخ کند، ممکن است پسر را توبیخ کند، اما معمولاً دخترها مورد توبیخ قرار نمی‌گیرند. برای اینکه دخترها و زن‌ها مظهر عاطفه و محبت هستند و در خانواده‌ی ایرانی، زن نقش بسیار بالایی دارد.

زن‌ها محور خانواده هستند، کانون اصلی خانواده هستند، مدیریت خانواده به عهده‌ی زنان است و زنان هستند که اعضای خانواده را به هم پیوند می‌دهند. بنابراین، اصل مدیریت در پایین‌ترین کانون اجتماعی ما که خانواده است بر عهده‌ی خانم‌هاست و نقش خانم‌ها بسیار بسیار برجسته

۹. در دیدار با وزیر زنان، خانواده و توسعه‌ی اجتماعی مالزی ۱۳۸۵/۹/۷

است. همه‌ی فرزندان به مادر و زن احترام می‌گذارند و در داخل خانه فرمان او اجرا می‌شود. اوست که اداره و مدیریت می‌کند و جالب است بدانید در ایران، مادر بسیار بسیار محترم و عزیز است. رسم فرزندان خانواده این است که هر موقع مادر را می‌بینند دست مادر را می‌بوسند و احترام مادر بسیار بسیار بالاست و مادر را در بالاترین جایگاه هر مجلس قرار می‌دهند و در مناسبت‌های گوناگون فرزندان به دیدن مادر می‌روند و به پدر و مادر احترام می‌گذارند و به مناسبت‌های گوناگون به مادرانشان هدیه می‌دهند. در بحث اجتماعی هم جایگاه زنان در ایران بسیار برجسته است. البته من فکر می‌کنم بسیاری از ویژگی‌های خانم‌های ایرانی می‌تواند الگوی خوبی برای خانم‌های روس باشد، از جمله اهتمام به خانواده. زن‌های ایرانی پایبندی بسیار جدی به خانواده دارند؛ یعنی احترام به همسر، احترام به فرزندان. خانواده‌ی ایرانی خانواده‌ی بسیار گرمی است، خیلی به هم متصل هستند و وقتی دور هم جمع می‌شوند، بهترین لحظات را با هم می‌گذرانند، یعنی در خانواده‌ی ایرانی بهترین لحظات برای فرزندان و همسران این است که دور هم جمع می‌شوند؛ یعنی وقتی دور هم جمع می‌شوند، مثل جشن است.

مادری و محوریت خانواده نقشی است که بسیار بسیار ارزشمند است و به راحتی به دست نمی‌آید و این چیزی نیست که بشود تزریق کرد. این در وجود زن است. هیچ کس دیگری هم نمی‌تواند این نقش را ایفا کند. مثلاً

مرد امکان ندارد بتواند این نقش را ایفا کند، چون این نقش باید از یک دل پر از محبت، دل پر از عشق و وجود پر از عاطفه برآید. آن هم زن است و این را هم خدا در وجود زن‌ها قرار داده، مرد نمی‌تواند محور خانواده باشد، پسر و دختر نمی‌تواند، اما زن می‌تواند هم مادر و همسر و هم محور باشد.^{۱۰}

زنان جلوه‌ی رحمت و رأفت حق تعالی هستند و به‌خصوص تمام عشق و محبت در مادران متجلی است و اگر نبود عشق و محبت مادرانه، معلوم نبود بشریت به چه سرنوشتی دچار می‌شد و خشونت‌ها و تلخی‌ها تا کجا اوج می‌گرفت. خانواده کانون عشق و محبت و مدرسه‌ی تعلیم ایثارها و فداکاری‌ها و عاطفه‌هاست که مرکزیت آن مادر است و امروز می‌بینیم که بیدادگری‌ها و ظلم‌ها و ناامنی‌ها بیشتر از ناحیه جوامعی است که کانون‌های گرم خانواده در آن رنگ باخته‌اند و زنان و مادران نقش حقیقی خویش را از دست داده‌اند حفظ و ارتقاء نقش خانواده با محوریت مادران در حقیقت موجب حفظ برادری‌ها و دوستی‌ها و خدمت به امنیت اجتماعی و در سطح بالاتری خدمت به صلح و امنیت جهانی است.^{۱۱}

وقتی می‌بینیم بیرون دارد اتفاقاتی می‌افتد، این حاصل تصمیم و اراده‌ی مادران است و چه قدر زیباست که در کشور ما زنان جامعه‌ی

۱۰. در مصاحبه با شبکه‌ی اینترنتاس روسیه ۱۳۸۶/۷/۱۹

۱۱. در پیامی به جشنواره‌ی فیلم کوثر ۱۳۸۶/۹/۲۴

اسلامی با آگاهی، آزادی و اختیار راه صلاح، مجاهدت، آرمان‌ها و عزت را انتخاب کرده‌اند.

در دوران طاغوت - در این برنامه‌ای که جوان‌های ما اینجا به‌خوبی به تصویر کشیدند، دیدید - سعی کردند زنان ما را از آن جایگاه رفیعشان به پایین بکشند، اما با مقاومت خود زن‌ها مواجه شدند. در دوران انقلاب کسی تحمیل نکرد و فشار نیاورد، ولی زن‌ها پیشاپیش حرکت و انتخاب کردند. کسی به این مادر شهید گفته وقتی این بالا می‌آیی، بگو شش شهید داده‌ام باز هم می‌دهم؟ به من می‌گوید نگران نباش ما آماده هستیم. کسی از او خواسته است؟ این خودش هزار کیلومتر جلوتر از امثال بنده دارد جلو می‌رود. حالا امثال بنده مانده که به گرد پای زنان این مرز و بوم برسیم و همین‌طور به فضل الهی مقداری دایره را باز کنیم و به فلسطین، لبنان و عراق برویم. اصلاً مگر می‌شود زنان فلسطینی تصمیم نگیرند، حرکت نکنند و پیشاپیش نروند، بعد بچه‌هایشان در میدان مجاهدت با خبیثان عالم حاضر بشوند^{۱۲}.

اصولاً در ایران خانواده بسیار مهم است. خانواده پایه‌ی سازمان اجتماعی و روابط اجتماعی ماست. روابط بین همسران و فرزندان با والدین روابط بسیار گرم و صمیمی است. در ایران مردم بیشتر وقت خودشان را با خانواده می‌گذرانند و معمولاً شب‌ها همه در خانه کنار هم هستند. آداب،

۱۲. در کنگره‌ی بین‌المللی بزرگداشت شهدای زن ۱۳/۱۱/۱۳۸۶

رسوم و سنت‌هایی که در ایران هست، همه برای پیوندهای خانوادگی است. در طول سال مناسبت‌های مختلفی داریم که موجب تقویت روابط خانوادگی و جمع شدن اعضای خانواده دور هم می‌شود و من یک نفر ایرانی مثل بقیه‌ی ایرانی‌ها هستم. ما هر شب در خانه‌ی خودمان استراحت می‌کنیم مگر اینکه مسافر باشیم؛ سفر داخلی باشد یا سفر خارجی. در غیر این صورت هر شب در منزل و در کنار خانواده هستیم.^{۱۳}

مقدس‌ترین، پاک‌ترین و انسانی‌ترین محیط زندگی، خانواده است که روابط متعالی انسانی، محبت و عشق در آن شکل می‌گیرد.

مسکن خوب به مفهوم تامین حداقل نیازها، با رعایت ضوابط زیستی، نور و هوای سالم و از همه مهمتر با روابط فضایی متناسب با فرهنگ و ارزش‌های حاکم بر جوامع بهترین محل آرامش، رشد و کمال است. خانواده‌ی خوب در خانه خوب از آرامش و رشد برخوردار می‌شود، روابط متعالی انسانی، محبت‌ها و عشق که اساس زندگی رضایت‌بخش است در خانواده شکل می‌پذیرد و از آنجا به جوامع سرایت می‌کند. مقدس‌ترین، پاک‌ترین و انسانی‌ترین محیط زندگی، خانواده است و خانواده در مسکن مستقر است.^{۱۴}

۱۳. در مصاحبه با شبکه‌ی فونیکس چین ۱۳۸۶/۱۲/۱۰

۱۴. در اجلاس وزرای مسکن و شهرسازی منطقه‌ی آسیا - اقیانوسیه ۱۳۸۷/۲/۲۵

شما همین امروز در دنیا نگاه نکنید، هر جا اثری از خوبی‌ها می‌بینید، حتماً پایه و مایه‌ی اصلی و بستر رشد آن، دامن پاک یک مادر فداکار، فهمیم و مؤمن بوده است.

شما گزارش‌ها را می‌بینید. در یکی از کشورهای اروپایی ۵۱ درصد خانواده‌ها خانواده‌ی تک‌نفری است که یا با یک گربه یا با سگ یا یک حیوان زندگی می‌کنند. تعریف خانواده‌شان این است: زندگی یک انسان با یک موجود جاندار دیگر، این می‌شود خانواده. حاصلش چیست؟ در یک قرن صد میلیون نفر در جنگ‌ها کشته شده‌اند.

در این کشورهای جداشده از شوروی سابق اگر رفته باشید می‌بینید صبح زود یا آخر شب یک زن سالخورده دارد خیابان‌ها را جارو می‌کند و زباله‌ها را جمع می‌کند. این را به حساب پیشرفت زن گذاشته‌اند، زنی که کانون جوشش محبت است. اصلاً آن جامعه‌ی طیبه بدون محبت اتفاق نمی‌افتد و پایگاه اصلی محبت زن است و جز در کانون خانواده محبت باید در کجا جاری بشود؟ وقتی فرزندی از محبت مادر سیراب نشود، آیا در مدرسه و مهدکودک تربیت خواهد شد. در کجا به یک انسان کامل تبدیل می‌شود. سرچشمه و ریشه‌ی آن دامن پرمهر مادر است. وقتی بچه را از این جدا کردی، آرام‌آرام نابسامانی‌های اجتماعی می‌آید. بزهکاری و تخلف زیاد می‌شود. بعد همه‌ی جامعه باید جمع بشود از جمله همان مادران از جیب و جان خودشان هزینه کنند تا تبعات عمل یک فرزند مهر ناچشیده

را کنترل کنند. آمدند نقش مادری را له کردند. به نقش مادری توهین کردند و آن را بی‌اهمیت جلوه دادند.

بگذارید یکی دو نشانه برایتان بگویم. همین الان در کشور ما هم همین است و ما می‌خواهیم عوضش بکنیم. اگر یک خانواده‌ای مثلاً وقت شام بروند از ساندویچ‌فروشی سرکوجه‌شان ساندویچ بخرند و بخورند، در محاسبه‌ی تولید ناخالص داخلی قیمت این ساندویچ محاسبه می‌شود. اما اگر یک مادر و همسر با زحمت همان شام را با کیفیت بهتر و سالم‌تر و لذیذتر و با قیمت یک سوم درست بکند، این جزء تولید ناخالص به حساب نمی‌آید، یعنی این ارزشی ندارد. اگر مادری از کودک دل‌بند خود نگهداری کند، این در فرمول‌ها جزء کار، تولید و خدمت به حساب نمی‌آید، اما اگر همین بچه به مهدکودک برود و پرستاری از او پرستاری کند، کار پرستار می‌شود تولید ملی.

عزیزان من، هیچ کاری در عالم با کار مادری برابری نمی‌کند. کدام کار برابری می‌کند؟ همه‌ی انبیا آمده‌اند انسان بسازند. و خدا تربیت انسان را به مادر سپرده است. ما این معادلات را به هم می‌زنیم، بعد دنبال آرامش هستیم. بدانید آرامشی اتفاق نخواهد افتاد. البته معنای این [نفی] حضور زن در عرصه‌های اجتماعی نیست. اینجا تجلیل شد و باید بالاترین تجلیل‌ها بشود. ما امروز چه قدر پژوهشگر، دانشمند و انسان‌های برجسته در جامعه داریم که از زنان عزیز ما هستند و ما به‌وجود آنها افتخار

می‌کنیم. اما بدانید اگر نقش مادری آسیب دید، اینها هم از بین خواهد رفت. پشتوانه و پایگاهی ندارد.

شما همین امروز ببینید، اقتصاد خانواده اگر از دست زن خارج بشود محال است که به سامان برسد. اقتصاد خانواده پایه‌ی اقتصاد جامعه است. اگر اقتصاد خانواده خوب تنظیم بشود، اقتصاد جامعه خوب تنظیم می‌شود. حالا در فرهنگ، سیاست، علم و اجتماع بماند.

بالاخره پایه‌ی اصلی خانواده زن است و قوامش به رابطه‌ی زن و مرد است که مکمل هم‌اند و خدای متعال توانایی و قوت قوی بین زن و مرد گذاشته است که اگر آن نبود، نسل بشر ادامه پیدا نمی‌کرد و او مقوم محبت و دوام و استحکام خانواده است. اگر حریم‌ها رعایت نشود، این پتانسیل مستهلک می‌شود. بعد خانواده سرد شده و کانون عصیبت، دعوا و بی‌مهری می‌شود. زن و مرد، عصر خسته و مانده به خانه می‌رسند، کاملاً تخلیه و مستهلک شده‌اند. در این جرقه‌های کوچک که از صبح تا شب مثل یک پیل الکتریکی می‌زند - آنها که فیزیک خوانده‌اند - این مدام که جرقه می‌زند این پیل خالی می‌شود. بعد وقتی رفت به جای خودش رسید دیگر خالی است پایه‌های خانواده متلاشی می‌شود. متلاشی شد دیگر چیزی به دست نمی‌آید. همه‌شان دارند زندگی می‌کنند، اما هر کدام برای خودشان. تازه زندگی نمی‌کنند، به نام زندگی مردمگی می‌کنند.

همه دارند در خانه می‌دوند، اما هیچ‌کدام از آن خانه لذت نمی‌برند و احساس آرامش نمی‌کنند^{۱۵}.

تلاش برای برپایی خانواده سرشار از محبت، بهترین کار فرهنگی و حتی اقتصادی است، کسانی که در راه برپایی خانواده‌ها تلاش می‌کنند، بهترین مصلحان جامعه هستند.

نهایت آرزوی بشریت از اول خلقت تا به امروز رسیدن به سعادت دنیا و آخرت است و از طرفی همه‌ی بشریت از زشتی، بداخلاقی و ناهنجاری بیزار و متنفر هستند.

خانواده پایه و اساس سعادت و شقاوت جامعه است. برای ترویج خوبی‌ها و پاک کردن زشتی و پلشتی‌ها باید به تشکیل و تحکیم خانواده اهمیت داد. خانواده پایه‌ای‌ترین و مؤثرترین رکن جامعه است و اگر در جامعه‌ای ارکان خانواده مستحکم باشد آن جامعه باثبات خواهد بود.

برای داشتن خانواده‌ی سعادت‌مند باید قلوب انسان‌ها سرشار از عشق و محبت نسبت به یکدیگر باشد و مرکز تولید و ترویج مهر و محبت به جز خانواده نیست.

اگر خانواده، کارکردهای واقعی خود را از دست دهد، نمی‌توان ناهنجاری‌های اجتماعی را به راحتی کنترل کرد و ریشه‌ی همه‌ی موضوعات اجتماعی به خانواده برمی‌گردد.

توجه به خانواده موجب کاهش هزینه‌های کنترل ناهنجاری‌ها در جامعه می‌شود. در نظام آموزشی و تربیتی و برخی دستگاه‌های دیگر تلاش می‌شود رفتارها و ناهنجاری‌ها را با ده‌ها برابر هزینه کنترل کرد، در حالی که با اهمیت دادن به ارکان خانواده می‌توان با کمترین هزینه‌ها ریشه‌ی ناهنجاری‌ها را خشک کرد.

ستون اصلی خانواده، ارتباط مناسب بین زن و شوهر است. اگر در روابط این دو نفر محبت و کرامت حاکم باشد، پایه‌های خانواده استحکام یافته و آسیبی نخواهد دید.

در صورت وجود محبت در کانون خانواده محال است حاشیه‌ها و تجملات بتواند اصل زندگی را تحت‌تأثیر قرار دهد.

برخی خیال می‌کنند همه‌ی زندگی به مسائل مادی ارتباط دارد، گرچه این مسائل لازمه‌ی زندگی است اما همه‌ی زندگی را شامل نمی‌شود و اراده‌ی ساختن و رسیدن به تعالی است که به زندگی انسان هویت و لذت می‌بخشد.

استعدادهای انسان در صورت زوج‌بودن شکوفا می‌شود، انسان به تنهایی نمی‌تواند استعدادهای الهی نهاده‌شده در درونش را شکوفا کند.

برخی خیال می‌کنند اصلاح‌گری به این است که انسان اقدامات بزرگ و پرعنوان انجام دهد در حالی که ایجاد یک خانواده ممکن است به اندازه‌ی همه‌ی دستاوردها ارزش داشته باشد.

در ایران به واسطه‌ی فرهنگ غنی اسلامی مردم در برابر اقدامات اجتماعی احساس مسئولیت می‌کنند و ایجاد کانون‌های مردمی برای ازدواج از بهترین اقداماتی است که در جامعه صورت می‌گیرد.^{۱۶}

تحکیم بنیان خانواده و صیانت از آن اصل بسیار مهمی است و ایرانیان به کانون خانواده توجه ویژه‌ای دارند. رابطه‌ی زن و مرد در خانواده بایستی براساس عشق و محبت باشد. لذت واقعی محبت و آرامش حقیقی نیز فقط در جمع خانواده تحقق می‌یابد و در این میان روابط صحیح و اصولی پدر و مادر با یکدیگر و فرزندان عامل اصلی ایجاد محبت و آرامش است.

اوج عشق و محبت را می‌توان در خانواده‌ی امام علی علیه السلام و حضرت زهرا علیها السلام مشاهده نمود، به طوری که ثمره این خانواده، سلسله‌ی امامت و شخصیتی بزرگوار همچون حضرت زینب علیها السلام می‌باشند که هر کدام اسوه‌های بی‌بدیل بشریت هستند.^{۱۷}

مکتب انسان‌ساز اسلام، توجه ویژه‌ای به حرمت، پاکی و تعالی خانواده دارد، آن را کانون اصلی رشد و بالندگی و مهد مودت و رحمت می‌شمارد و سعادت جامعه‌ی بشری را بسته به صلاح این نهاد می‌داند.

بدیهی است که استواری خانواده بر پایه‌ی مهر و محبت، صفا و صمیمیت، تعاون و همکاری، پایداری و استقامت و بسیاری از خصلت‌های

۱۶. در جشنواره‌ی ملی مطلع عشق ۱۳۸۷/۹/۱۰

۱۷. در جلسه‌ی هیئت وزیران به مناسبت روز خانواده ۱۳۸۷/۱۰/۴

دیگر انسانی امکان‌پذیر است و استمرار این ویژگی‌ها در متن زندگی جز با ترویج عشق، ایثار و احترام و اتخاذ روش‌های منطقی و معقول و البته عاطفی و استفاده از شیوه‌های مناسب در روابط خانوادگی امکان‌پذیر نیست. تک‌تک اعضای خانواده، نسبت به حفظ پایداری و صیانت از کیان این نهاد در برابر آسیب‌ها و نیز تواناساختن آن در شناختی و رفتاری با هدف حرکت کمالی در مسیر الی‌الله و نیل به حیات طیبه، مسئول‌اند.

۲۵ ذی‌الحجه روز نزول سوره‌ی مبارکه‌ی انسان و معرفی کامل‌ترین خانواده‌ی عالم بشری توسط خداوند سبحان است.

خانواده پیامبر اعظم ﷺ الگوی کامل و بی‌مانند در همه ابعاد انسانی و الهی است و اوج عشق و محبت و ایثار در خانواده‌ی امام علی ﷺ و حضرت زهرا علیها السلام متجلی است.

ثمره‌ی این خانواده، سلسله‌ی امامان هدایت و کرامت هستند که هر کدام اسوه‌های بی‌بدیل برای بشریت هستند. جامعه‌ی بشری و ملت ایران، امروز بیش از هر زمان دیگر به منش نبوی، علوی و فاطمی نیاز دارد.

منشی که مطالبه‌ی تاریخی همه‌ی پیامبران الهی و آن بزرگواران بوده است و اینک تحت لوای انقلاب اسلامی در حال شکوفایی و بالندگی و تحقق است.

امیدوارم شما خانواده‌های محترم، با بهره‌گیری از ایمان ناب، تأسی به آن الگوها، دانش و بینش و مشارکت فعال در فرآیند تعلیم و تربیت، آموزش

و پرورش را به هدف والای آن نزدیک نماید. این جانب ضمن قدرشناسی از زحمات دو نهاد تربیتی خانواده و مدرسه، خدمات ارزشمند شما را ارج می‌نهم و از خداوند حکیم و علیم می‌خواهم که زمینه‌ی پیشرفت بر مدار عدالت و نیز تربیت بر مدار هدایت را بیش از پیش فراهم فرماید.^{۱۸}

توجه به جایگاه محوری خانواده به‌عنوان کانون اصلی مهرورزی و پرورش انسان‌های متعالی و عنصر اصلی در خلق و بقای سلامت و اخلاق جامعه از اهم برنامه‌هاست و اهتمام در برنامه‌ریزی و اجرا با تأکید بر اهمیت فرهنگ و تربیت و معرفی شأن و منزلت زن تراز جامعه اسلامی، مأموریت دائمی آن مرکز خواهد بود.^{۱۹}

آنچه چراغ خانواده را روشن نگه‌می‌دارد، زن است. نقش مادری، همسری، دختری و خواهری نقش‌های زیبایی هستند و جامعه‌ی زنان کشورمان در تمام عرصه‌ها حضور با نشاط دارند.^{۲۰}

زن و مرد مکمل یکدیگرند و خانواده و رابطه‌ی پاک، عاشقانه و پایدار دو همسر در کانون آن، تضمین تداوم و تربیت نسل‌ها، لذت حقیقی، ترویج عشق و اصلاح جامعه است.^{۲۱}

۱۸. در حکم انتصاب مریم مجتهدزاده به سمت ریاست مرکز امور زنان و خانواده ۱۳۸۸/۹/۲۳

۱۹. در حکم انتصاب مریم مجتهدزاده به سمت ریاست مرکز امور زنان و خانواده ۱۳۸۸/۹/۲۳

۲۰. در همایش تجلیل از بانوان سرافراز ایرانی ۱۳۸۹/۳/۱۰

۲۱. در اجلاس مجمع عمومی سازمان ملل ۱۳۸۹/۷/۱

زن و مرد مکمل یکدیگر

در دنیای امروز چند نظریه هست. البته به نظرم نظریه نیست، نوعی نظریه‌سازی است. دائم بین زن و مرد مقایسه می‌کنند. در مقایسه‌ی زن و مرد تصور عده‌ای این است که این دو در حال تنازع هستند؛ یک درگیری تاریخی است بین طبقه‌ی زنان و طبقه‌ی مردان. یکی از اینها باید تلاش کند که بر دیگری مسلط بشود.

گروه دیگر اصلاً نگاهشان نگاه انسانی و تنازع نیست. می‌گویند زن و مرد هر کدام برای خودشان، دو موجود جداگانه‌اند. این برای خودش زندگی می‌کند و آن برای خودش. این نیازهای خودش را تأمین می‌کند و

آن هم نیازهای خودش را؛ هر جا به هم احتیاج داشتند، بالاخره استفاده می‌کنند.

نظریه‌ی اسلام این است که زن و مرد مکمل و لازمه‌ی بقا و تکامل یکدیگرند. در اصل خلقت و جوهره‌ی وجود، زن و مرد یکی هستند. حقیقت خلقت و هستی یکی است؛ انسان است و ان‌شاءالله خلیفه‌ی الهی است. اما زن و مرد دو جلوه از انسان هستند. دو جلوه‌ی الهی هستند. زن جلوه‌ی جمال الهی و مرد جلوه‌ی جلال الهی و اینها مکمل همدیگرند، لازمه‌ی بقای یکدیگر هستند و البته هر دو در مسیر الی‌الله در حال سیروورتاند و باید یار و یاور همدیگر باشند. در اسلام این را نداریم که یکی از دیگری برتر است یا باید برهم سیطره داشته باشند، مکمل هم‌اند، نه مرد به تنهایی می‌تواند به قله‌های کمال برسد و نه زن، اما با هم می‌توانند.

در عرصه‌ی زندگی اگر بخواهیم متناسب با توانمندی‌ها تقسیم وظیفه‌ای بکنیم به نظرم عرصه‌ی زندگی سه بخش کاملاً مجزا دارد. یک بخش مخصوص زنان است؛ یعنی نقشی است که فقط زن می‌تواند ایفا کند. یک بخش مختص مردان است و فقط مردان می‌توانند آن نقش را ایفا کنند. اگر مردها بخواهند نقش زنان را ایفا کنند، حتماً خراب می‌شود؛ زنان هم اگر بخواهند نقش مردان را ایفا کنند، حتماً خراب خواهد شد. و یک حوزه‌ی مشترک هم هست. قبلاً عرض کردم؛ در آن حوزه‌ی مشترک

شایسته‌سالاری و مسابقه در خیرات است. هر کس بیشتر در راه خدا تلاش و مجاهدت کند، متکامل‌تر و کمال یافته‌تر است.^{۲۲}

به‌نظرم نقش خانم‌ها در تربیت ابنای بشر نقش بی‌بدیل و انحصاری است. علتش هم خیلی روشن است. من دو تا علت برایش می‌گویم. حالا بقیه‌اش را دوستان ادامه خواهند داد.

علت اول این است که تربیت در بستری از محبت شکل می‌گیرد؛ یعنی اگر رابطه‌ی عاطفی و محبت‌آمیز نباشد هیچ تربیتی به وجود نمی‌آید و اصلاً انتقال پیدا نمی‌کند. شما می‌خواهید ارزش‌ها را به وجود یک نفر منتقل بکنید. اخلاق حسنه را منتقل بکنید. حتی علم را منتقل کنید، بستر آن، انتقال محبت است. می‌بینید پیامبران الهی عاشق مردم بودند. عاشق ابنای بشر بودند. تا آنجا که پیامبر ما می‌خواست خودش را بکشد و خودش را چقدر به زحمت می‌انداخت و چقدر می‌سوخت برای اینکه دست مردم را بگیرد و به سمت قله ببرد. چون عاشق مردم بود. همان‌طور که خدا عاشق انسان‌هاست.

علت دوم ویژگی‌های خانم‌هاست. خوب، خانم‌ها که اول بستر محبت، کانون محبت و تجلی محبت هستند. اگر خانم‌ها در عالم نبودند، اصلاً ابنای بشر روی لبخند، زیبایی، شفقت و مهربانی را نمی‌دیدند. این یک

حقیقتی است. خدا مسیرش را آنجا قرار داده و دوم توانمندی‌های بانوان است.

توانمندی‌هایی در خانم‌ها هست که قابل ارزش‌گذاری نیست. من در جایی مثال زدم و بد نیست اینجا هم مثال بزنم. همین توانمندی تحمل و تربیت فرزند که همین‌طور عبور می‌کنیم. ما این قدر زیاد دیده‌ایم برایمان عادی شده، همین‌طور میلیون‌میلیون انسان‌ها به دنیا می‌آیند و تربیت می‌شوند و بزرگ می‌شوند. آن حوصله، تحمل، سعه‌ی صدر و مراقبت و مداومت و پایداری که در خانم‌ها هست، هیچ‌وقت در آقایان نیست. اگر خدا تربیت نسل را به دست آقایان سپرده بود، اصلاً نسل بشر ادامه پیدا نمی‌کرد. کدام مردی حوصله دارد آن زحمات سنگین را تحمل بکند برای اینکه نسل ادامه پیدا بکند؟ همین‌الان من می‌بینم یک کلاسی که مربی‌اش خانم است با کلاسی که مربی‌اش آقای است، خصوصاً کلاس‌های پایین‌تر مدرسه کلاس‌های اول، دوم و سوم که بچه‌ها هنوز روی پای خودشان نایستاده‌اند، آن کلاسی که معلمش خانم‌ها هستند، رشد و شکل‌گیری شخصیت این بچه‌ها اصلاً با آنجایی که آقایان هستند، فرق می‌کند. آن خانم مثل یک باغبان دلسوز همین‌طوری از این نهال مراقبت می‌کند و آرام‌آرام با ملاحظه‌ی همه‌ی ویژگی‌های جسمی و شخصیتی آن نونهالان اینها را تربیت می‌کند و بالا می‌آید.^{۲۳}

۲۳. در نشست سالانه‌ی مدیران مدارس علمیه‌ی خواران کشور (قم) ۱۳۸۶/۶/۱۵

روابط سالم زن و مرد در جامعه مقوم جامعه و هم موجب بقاء نسل است. اگر این روابط در چارچوب درست و اصولی قرار بگیرد، جامعه در جهت کمال انسان و دستیابی به زندگی سعادت‌مند حرکت خواهد کرد. خداوند متعال عالم را برای انسان و انسان را برای خود خلق کرد تا تجلی اسماء و صفات الهی باشد. زنان و مردان ایرانی پرچمدار اخلاق و کرامت انسانی هستند^{۲۴}.

نظام لیبرال و سرمایه‌داری با شعار برابری زن و مرد بزرگترین ضربه را به شأن و حیثیت زنان وارد کرده است، آنان با طرح شعار برابری زن و مرد، در حقیقت زنان را به ابزاری برای تبلیغ کالا تبدیل کردند و منزلت و شخصیت زن را پایین آوردند.

زنان و مردان در حقوق اساسی و جایگاه مسئولیتی با یکدیگر کاملاً برابر هستند اما به لحاظ کارکرد با هم فرق دارند. معتقدیم بالاترین تکریم شخصیت زنان به این است که در رابطه با رفتار و کارکرد با مردان تفاوت داشته باشند.

آنان با شعار برابری، زنان و مردان را به کارگران نظام سرمایه‌داری تبدیل کردند و فضای حاکم بر این نظام به‌گونه‌ای است که امکان رشد و کمال از زنان سلب شده است. غربی‌ها روح لطیف زنان را به نابودی کشیدند و به دنبال آن بود که خشونت در جهان منتشر شد.

۲۴. در مراسم ملی ثبت چادر و حجاب اقوام ایرانی ۱۳۸۸/۱۰/۲۶

کسانی که شعار برابری زن و مرد را مطرح می‌کنند را به یک مهاجه دعوت می‌کنند تا دستاوردهایشان را در قبال زنان مطرح کنند و در مقابل زنان جامعه‌ی ما نیز دستاوردهای خود را ارائه می‌دهند.^{۲۵}

۲۵. در اولین همایش زنان دانشمند جهان اسلام ۱۳۸۸/۱۱/۷

نقش زنان در گستره‌ی اجتماع

دومین نقش بی‌بدیل، زنان ترویج مهرورزی و محبت و عاطفه در جامعه است. اصلاً جامعه‌ی بشری مگر می‌تواند بدون عاطفه زندگی کند؟ زندگی بدون عاطفه می‌شود رابطه‌ی دیوار با دیوار، رابطه‌ی اتومبیل با اتومبیل. دو تا اتومبیل از کنار یکدیگر رد می‌شوند، بین‌شان چه ارتباطی هست؟ پایه‌ی انتقال فرهنگ، پایه‌ی دوام جامعه، پایه‌ی زندگی شاداب و همبستگی ملی عبارت است از مهرورزی و عاطفه. غیر از زنان چه کسی مسئول پراکندن مهرورزی در جامعه است؟ کیست که هر جا هست، کانون تلالؤ و تشعشع

مهرورزی است؟ وجود زن رحمت است. وجود زن یعنی لطف و مهربانی. مردها، قطعاً نمی‌توانند این نقش را ایفا کنند.

اگر می‌بینید جامعه‌ای را خشونت فراگرفته، اگر می‌بینید در جامعه‌ای حاکمان و مسئولان و مؤثرین و سردمداران بویی از انسانیت و رحمت نبرده‌اند و هم‌هاش از خشونت، آدم‌کشی و خیانت دم می‌زنند، به‌خاطر این است که زنان آن جامعه نقش مهرورزی، مهرآفرینی و مهرپراکنی خودشان را از دست داده‌اند. زنانشان خشک شده‌اند، قلب‌هایشان خشک شده، دستان مهربانشان دیگر مهربان نیست و عاطفه را در جامعه پراکنده نمی‌کند. الان در دنیا می‌بینید که چگونه است. البته به ظاهر می‌گویند ما متمدن‌ایم، فکر می‌کنند که تمدن یعنی همه مثلاً سوار ماشین مدل ۱۳۸۴ بشوند و این می‌شود تمدن^{۲۶}.

نقش زن در جامعه به حجم فعالیت‌هایش نیست، اشتباه نکنیم، بعضی‌ها فکر می‌کنند اگر حجم کارها را زیادتر کنیم، تأثیرگذاری بیشتر می‌شود، نه، به کیفیت کار است. بعضی‌وقت‌ها یک کلام، یک حرکت و یک نگاه مسیر تاریخ را عوض می‌کند. شما حرکت حضرت زهرا علیها السلام را بعد از رحلت پیامبر عزیز ما ببینید؛ با یک حرکت، گریه، سند رسوایی همیشگی منحرفین را در تاریخ محکم کرد. با یک وصیت‌نامه که قبر من پنهان بماند، با پنهان ماندن قبرش همه‌ی منافقان را برای همیشه تاریخ رسوا

۲۶. در دیدار با اقشار مختلف زنان ۸۴/۱۱/۱۷

کرد. ما امروز سندی مستحکم‌تر از حضرت زهرا علیها السلام برای اثبات ولایت و وصایت نداریم.

در همین انقلاب ما امام فرمودند: زنان ما همیشه جلوتر از مردان بودند و این یک حقیقت است. ما این صحنه‌ها را دیدیم و خیلی از شماها هم دیدید. جوانان ما هم شنیده‌اند. در دوران انقلاب و دفاع مقدس که دشمن می‌خواست ما را از کشته‌شدن بترساند، وقتی فرزند سوم یک مادر و شهید سومش می‌آمد، با یک حرکت و یک جمله بالای جنازه‌ی آن فرزند، همه‌ی ملت را به خودش می‌آورد. این نقش یک نقش ظریف و هنرمندانه است، که آدم باید در حس مادر بودن و نقطه‌ی اتکابودن و زن بودن برود تا بتواند آن نقش را ایفا کند. اگر از این حس بیرون بیاید، می‌شود دو ماشینی که از کنار هم رد می‌شوند. اینها به نظرم - البته بیش از اینهاست من سرتان را درد نمی‌آورم - نقش‌های ویژه‌ای است که نباید بگذاریم فراموش بشوند. اینها بنیان‌های جامعه و فرهنگ و ماندگاری یک ملت است.^{۲۷}

در این ۲۸-۲۷ سال در عمل و تجربه ما دیدیم در هر عرصه‌ای که بانوان با آگاهی و ایمان وارد شدند، آن عرصه، عرصه‌ی موفقیت بود و دیدیم اگر زنان جامعه تصمیمی را بگیرند آن تصمیم حتماً در جامعه به منصفه‌ی عمل خواهد رسید.^{۲۸}

۲۷. در دیدار با اقشار مختلف زنان ۱۳۸۴/۱۱/۱۷

۲۸. سخنرانی در چهاردهمین همایش بین‌المللی بانوان قرآن‌پژوه ۱۳۸۵/۹/۹

باور من این است که اگر امروز جامعه‌ی بشری به انحراف رفته است، علت اصلی، فراموشی نقش زن و مادر در جامعه است. برای اینکه زن از آن جایگاه واقعی‌اش خارج شده است. به محض اینکه خارج می‌شود، مثل ستون فقرات و عمود خیمه است، وقتی جابه‌جا می‌شود، همه‌ی مناسبات جامعه به هم می‌خورد. این طور نیست که فقط یک زن، مرد یا کودک آسیب ببینید.^{۲۹}

بنیان‌های جامعه را ساختن، شخصیت جامعه را شکل دادن، اندیشه‌ها و ایمان جامعه را هدایت کردن تا اینکه بگوییم یک کار خدماتی. شاید بهترین و زیباترین کار اجتماعی خانم‌ها حضور در همین عرصه‌های تعلیم و تربیت است؛ به خصوص شما که در کار تعلیم مبانی اندیشه، دین و ارزش‌های الهی هستید. این با هیچ چیزی قابل مقایسه نیست و این همان چیزی است که امروز بشریت و جامعه‌ی ما به آن نیاز دارد.^{۳۰}

تجربه نشان داده‌است که حضور انبوه خانواده‌ها و بانوان در محیط‌های عمومی، سلامت و اخلاق و عفاف را در آن محیط‌ها حاکم کرده است. جامعه‌ی زنان در تمامی صحنه‌های حماسه‌ساز دهه‌های اخیر در خط مقدم قرار داشته‌اند و امروز نیز طلایه‌دار حضور سازنده و با نشاط همراه با حفظ ارزش‌ها، قداست‌ها و مسئولیت‌های ویژه زن متعالی در عرصه‌های گوناگون هستند.

۲۹. سخنرانی در مراسم تجلیل از زنان نخبه و ایثارگر سراسر کشور ۱۳۸۷/۴/۴

۳۰. سخنرانی در نشست سالانه‌ی مدیران مدارس علمیه‌ی خاوران کشور (قم) ۱۳۸۶/۶/۱۵

مطمئن هستم بانوان عزیز ما که پاسدار عفاف و کرامت زنان هستند و در تمام مراحل یار و یاور انقلاب اسلامی بوده‌اند امروز نیز پرچمدار ایجاد محیط سالم و امن اجتماعی خواهند بود.^{۳۱}

این افتخار بزرگی برای جامعه‌ی بشری به ویژه برای زنان است که روز میلاد انسانی که تمام ارزش‌های متعالی در او جلوه‌گر است، روز زن و این شخصیت والا و ملکوتی نماد شخصیت و هویت زن باشد.

این شکوه و عظمتی که الان خلق می‌شود، تعدادی جوان در لبنان و فلسطین با دست خالی در مقابل مظهر استکبار، خشونت استکبار، درنده‌خویی استکبار، بی‌عاطفگی استکبار ایستاده‌اند و در مقابل پیچیده‌ترین دسیسه‌ها ایستاده‌اند و از شرف، سرزمین، فرهنگ و عزت خودشان دفاع می‌کنند، اینها بدون تردید دست‌پرورده‌ی مادران شجاع، هوشمند، عفیف و مؤمن‌اند. اگر پشتوانه‌ی مادران نباشد، امکان ندارد جوانی بتواند این‌گونه در این صحنه‌های سخت که همه‌ی سیاسیون دنیا و شبکه‌های خبری علیه‌شان است و از آسمان و زمین و دریا آتش کین می‌بارد، بایستند و افتخار آفرینند. جایی که بسیاری از این مدعیان، کسانی که ثروت، قدرت، امکان تبلیغی و سیاست دارند اما در لانه‌ها خزیده‌اند، این‌طور ایستاده‌اند و از کیان خودشان دفاع می‌کنند. این تجلی گوشه‌ای از ویژگی‌های مادرانشان است. مادرانی که هم ستون خانواده، هم بنیان تربیت و هم پشتوانه‌ی روحی

۳۱. در دستور اختصاص مکان ویژه در ورزشگاه‌ها برای بانوان ۱۳۸۵/۲/۴

و معنوی و هم مشوق هستند و هم خودشان در همه‌ی عرصه‌ها، عرصه‌های علمی، صنعتی، پزشکی و... [پیشتانزند]. شاید تا امروز خیلی از مردم نمی‌دانستند که بانوان ما در زمینه‌های موشکی و فناوری‌های پیشرفته و آخرین فناوری‌های روز دنیا این‌گونه نقش‌آفرینی می‌کنند، ضمن اینکه خانه را نگه می‌دارند و به نقش مادری و همسری عمل می‌کنند. من از همه‌ی شما تشکر می‌کنم. خدا ان‌شاءالله یار شما و همه‌ی بانوان پر افتخار این سرزمین باشد. با وجود شما مطمئن باشید همه‌ی بشریت امیدوار است که به آن قله‌های بلند و دنیای آرمانی بشریت دسترسی پیدا کند.^{۳۲}

از دیدگاه دین مبین اسلام زنان جایگاه بسیار والا و وظایف بسیار مهمی در اجتماع دارند. زنان مسلمان باید با ارائه‌ی راهکارهایی نظیر ایجاد «کنوانسیون حقوق زن مسلمان» برای معرفی الگوی زن از دید اسلام و احقاق حقوق خود در جوامع بین‌المللی تلاش کنند.

در جهان اسلام زنان عالم، دانشمند و مؤثر فراوانی وجود دارند که نه تنها سرمایه‌ای برای اسلام بلکه سرمایه‌ای برای بشریت محسوب می‌شوند.^{۳۳} امروز زن‌های ما در همه‌ی عرصه‌ها حضور دارند، در امور کشور مشارکت مستقیم دارند، در کارهای علمی، فرهنگی و سیاسی. البته شما می‌بینید در یک جامعه ۷۰ میلیون نفری احزاب و گروه‌های دیگری هستند که

۳۲. در مراسم سالروز ولادت حضرت فاطمه زهرا علیها السلام در تالار بزرگ کشور ۱۳۸۵/۴/۲۶

۳۳. در دیدار با وزیر زنان، خانواده و توسعه‌ی اجتماعی مالزی ۱۳۸۵/۹/۷

ممکن است حرف‌های دیگری بزنند. مهم این است که در ایران آزادی است. کارشان را انجام می‌دهند و کسی هم کاری با آنها ندارد. در ایران اظهارنظر آزاد است. عده‌ای از خانم‌ها هم اظهارنظر می‌کنند، اشکالی ندارد، قانون اجرا خواهد شد. بروید در خیابان خانم‌ها را ببینید. البته نگاه ملت ما به زن با نگاه بعضی از سیاستمداران و صاحبان کمپانی‌های بزرگ جهانی متفاوت است. در جامعه‌ی ما احترامی که برای زن قائل‌اند، برای مردها قائل نیستند. اینجا زن‌ها عزیزترین اقشار جامعه و محترم‌تر از همه هستند. حقوقی که برای زن‌هاست بیش از حقوقی است که برای مردهاست، به خاطر اهمیت زنان و وجود زنان که ارزشمندتر است^{۳۴}.

می‌دانید ما هیچ قانونی نداریم که فرقی بین زن و مرد در مناسبات اجتماعی ایجاد بکند، یعنی زنان همان حقوقی را دارند که مردها دارند. در انتخابات مجلس شرکت می‌کنند. در فعالیتهای اجتماعی هستند، اصلاً رانندگی چیز مهمی نیست و زنان ما رانندگی را چیز مهمی نمی‌دانند. برای زنان ما یک چیز عادی است.

یکی از علت‌های موفقیت‌شان در عرصه‌های اجتماعی هم همین است؛ یعنی به راحتی می‌توانند در تمام مجامع حاضر بشوند، بدون اینکه جسم آنها مورد توجه باشد، اندیشه آنها مورد توجه است. دو معاون رئیس‌جمهور الان از خانم‌ها هستند و در معاونت‌های تخصصی رئیس‌جمهور دارند

فعالیت می‌کنند، در وزارتخانه‌های گوناگون مشغول فعالیت هستند و کارشناسی‌ها و کارهای تخصصی بسیار بالایی بر عهده دارند.

پس هم در کانون خانواده نقش زن، نقش بسیار برجسته‌ای است و هم در عرصه‌ی اجتماعی خانم‌های ما نقش بسیار مهمی را دارند.^{۳۵}

قطعاً انتخاب سه زن برای کابینه و پیشنهاد آن به مجلس بنابر شایسته‌سالاری بوده است؛ اینکه حتماً سه زن را بخواهیم برای کابینه انتخاب کنیم، این‌طور نبوده است زیرا اگر می‌خواستیم این‌طور عمل کنیم این موضوع را در انتخابات شعار خود می‌کردیم. در یک کنفرانس خبری خانمی از من سؤال کرد که آیا در کابینه‌تان از زنان استفاده خواهید کرد یا نه که من در جواب گفتم ارزیابی می‌کنم.

چه کسی گفته مردها بهتر از زنها مجموعه‌ها را اداره می‌کنند، برخی کارها مانند جهاد یا راندگی کامیون در بیابان کارهای سختی است که آقایان باید در صف اول باشند. مدیریت زنها در جامعه یا ناخواسته کنار گذاشته شده است یا بعضی مواقع هم خود زنها خودشان را کنار کشیده‌اند. اسلام حجاب را گذاشته تا زنها بتوانند در صفوف اول جامعه حضور داشته باشند، همان‌طور که در زمان انقلاب زنها هیبت طاغوت را شکستند و همچنین در دفاع مقدس. ما زن و مرد را نقطه‌ی مقابل هم

۳۵. در مصاحبه با شبکه‌ی اینترنتی روسیه ۱۳۸۶/۷/۱۹

نمی‌دانیم، بلکه مکمل هم می‌دانیم و در مسئولیت‌های اجتماعی هم ما شایسته‌سالاری را اصل می‌دانیم.

اگر مأموریت‌های سنگین انسانی هم بخواهیم باید خانم‌ها را برگزید، دوستان گفتند چرا در این زمان به خانم‌ها مسئولیت وزارت داده‌ای که من در پاسخ گفتم پس چه موقع باید مدیریت وزارتخانه‌ها را به زن‌ها داد. برخی فکر می‌کنند وقتی خانم‌ها در مجموعه‌ای حضور داشته باشند، در آنجا فضای منفی به وجود می‌آید در حالی که تجربه نشان داده هر جا خانم‌ها حضور داشتند، اتفاقاً فضا اخلاقی شده است.

با تحقیق در وضع بهداشت و درمان به این نتیجه رسیدیم که نیمی از جمعیت کشور را زنان تشکیل می‌دهند و آنان مشکلات بیشتری در خصوص مسائل بهداشتی و درمانی دارند. به همین علت و با توجه به اینکه نیمی از کادر پزشکی و پیراپزشکی، بانوان هستند، متخصص زنان برای تصدی پست وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در نظر گرفته شده است. بررسی‌ها نشان می‌دهد بانوان در زمینه‌ی بهداشت و سلامت آسیب‌پذیرترند و به‌خاطر حُجُب و حیا بسیاری از مشکلات و بیماری‌های خود را بیان نمی‌کنند. یک متخصص زنان به‌عنوان وزیر بهداشت در نظر گرفته شده است تا کار رسیدگی به بانوان با جدیت بیشتری انجام شود. بانوان سازندگان آینده‌ی جامعه هستند و اگر سالم باشند جامعه نیز سالم خواهد بود. ما به این نتیجه رسیدیم اگر یک متخصص بیماری‌های زنان

یک یا چند دوره در صدر وزارت بهداشت قرار گیرد به‌طور طبیعی بر مشکلات بهداشتی و درمانی بانوان در جامعه غلبه خواهیم یافت. وزیر رفاه و تأمین اجتماعی تعامل مستقیم با محرومان جامعه و جامعه بازنشستگان دارد و تصور این است که یک خانم حس بهتری در رسیدگی به محرومان، درک مسائل بهزیستی و رسیدگی به امور بازنشستگان داشته باشد.

مأموریت اصلی آموزش و پرورش تربیت نیروی کارآمد، مؤمن و عالم برای کشور است. تربیت انسان باید بر اساس ویژگی‌های فرهنگی کشور و آرمان‌های جمهوری اسلامی ایران انجام شود و در این زمینه نگاه غالب باید نگاه اخلاقی باشد چراکه ما نیازمند علم اخلاقی و انسانی هستیم. معلمان معتقدند برنامه‌ی آموزش را باید به‌گونه‌ای تنظیم کرد که نقش فرهنگی و انسانی غلبه داشته باشد و به همین دلیل شخصی باید عهده‌دار مسئولیت در این وزارتخانه شود که وجه غالب او تربیت و فرهنگ باشد. به‌نظر من خانم‌ها برای وزارت آموزش و پرورش با نگاه تربیتی مناسب‌ترند چراکه جنس زن تربیتی است^{۳۶}.

اینک و در دوران جدید بالندگی و شکوفایی ملت بزرگ ایران و در استمرار پیشسازی بانوان مؤمن و فرهیخته‌ی این سرزمین، انتظار این است که با اتکال به خداوند متعال بتوانید نقش ممتاز زنان در عرصه‌های مختلف علمی،

۳۶. گفت‌وگو با شبکه‌ی اول سیما، تشریح روند انتخاب و معرفی کابینه ۱۳۸۸/۵/۳۰

فرهنگی، سیاسی و اجتماعی را صیانت و تقویت نموده و از همه‌ی ظرفیت‌های برنامه‌ریزی و اجرایی دولت برای ارتقاء این نقش متعالی بهره‌گیرید.^{۳۷}

نقش زنان در اجتماع بسیار مهم‌تر، مؤثرتر و کارآمدتر از مردان است. ظلمی که در ۲۰۰ سال گذشته و به‌واسطه‌ی نظام مبتنی بر اندیشه‌ی مادی بر زنان اعمال شده است در تاریخ بی‌سابقه است، امروز در جوامع غربی زنان برای امرار معاش مجبورند به فعالیت‌های بسیار سطح پایین اجتماعی روی بیاورند.

وقتی فعالیت‌ها و اقدامات زنان متخصص و دانشگاهی در جمع هیأت دولت را مورد ارزیابی قرار می‌دهیم، کارکرد آنها بسیار دقیق‌تر، جدی‌تر و مؤثرتر است.

اندیشه‌ی اومانیستی و به تبع آن نظام سرمایه‌داری به پایان راه رسیده است، بی‌شک در چنین شرایطی بشریت بدون تئوری و نظم جدید قادر به ادامه‌ی راه نیست و امروز جهانیان نیازمند نظام مبتنی بر فهم درست از انسان و روابط اجتماعی هستند. امروز جهان نیازمند نظام جدیدی است که در آن فرد فرد انسان‌ها با هر نژاد و جنسیتی که هستند، محترم باشند و زنان و مردان جایگاه واقعی خود را داشته باشند.

۳۷. در حکم انتصاب مریم مجتهدزاده به سمت ریاست مرکز امور زنان و خانواده ۱۳۸۸/۹/۲۳

باید نظام اجتماعی جدیدی برپا کرد که در آن عدالت و صلح و امنیت پایدار حاکم باشد و زورگویی از هر نوع در آن جایی برای ظهور و بروز نداشته و همه به یکدیگر عشق بورزند.

برپایی جامعه‌ی سعادت‌مند و متعالی، نیازمند دست‌یابی به دانش و علم است. علم چراغی است که تاریکی‌ها را روشن می‌کند و قله‌های سعادت را به انسان نشان می‌دهد بدون تردید هر چه سطح علمی بالاتر باشد، رسیدن به جامعه‌ی سعادت‌مند سریع‌تر اتفاق خواهد افتاد.

باید توجه داشت که واژه‌ی احقاق حقوق زن توسط همان کسانی مطرح می‌شود که شخصیت زن را در جامعه پایین آورده و می‌خواهند آنان را تحت مدیریت خود درآورند. تا زمانی که چنین نگاهی در فعالیت‌های زنان حاکم باشد هیچ رشدی اتفاق نخواهد افتاد. زنان باید افق نگاه خود را بسیار وسیع و بالا قرار دهند. اگر در اندیشه‌ی خود مأموریت‌ها را اصلاح جهان قرار دهند خود به‌خود، احقاق حقوق زنان را نیز به‌دنبال خواهند داشت و زن جایگاه حقیقی خود را پیدا خواهد کرد. از این‌رو توصیه می‌کنم افق نگاه و اندیشه‌ی خود را در کاری که شروع کرده‌اید، اصلاح جهان قرار دهید.

در اسلام حد و مرزی وجود ندارد و مأموریت اسلام جهانی است باید به همان اندازه که به فکر زنان جهان هستید در اندیشه‌ی سایر زنان دنیا نیز باشید از این رو مناسب است که از همه‌ی زنان جهان دعوت کنید که در اجلاس شما حضور پیدا کنند.

نظام و اندیشه‌ی مادی که حدود ۲۰۰ سال همه‌ی مناسبات جهان را تحت تأثیر قرارداده و بسیاری از ارزش‌های انسانی و الهی را پایمال کرده به پایان راه رسیده است، کسانی که با شعار آزادی، دموکراسی، لیبرالیسم و اندیشه‌ی اومانیستی و کمونیستی دهه‌های طولانی عرصه‌های فرهنگی و اقتصادی جهان را تحت سلطه خود قرار داده بودند، آسیب‌های فراوانی را به بنیان‌های روابط اجتماعی وارد کردند...^{۳۸}

بی‌تردید اگر زنان نقش خود را در جامعه به‌درستی انجام دهند، جامعه اصلاح خواهد شد. نقش زن، نقش تربیت، انسان‌سازی و ترویج محبت و عشق در جامعه است که اگر مخدوش شود جامعه بی‌روح و خشن خواهد شد. از این جهت اقدامات انجام‌شده در حوزه‌های علمیه‌ی خواهران اقدام ارزشمندی است که باید هر چه بیشتر ارتقاء پیدا کند.^{۳۹}

در عراق و افغانستان نیز انسان‌های زیادی را برای کسب پول و فروش اسلحه می‌کشند ولی هنوز هم سیراب نشدند. درباره‌ی علت این‌گونه رفتارها باور من این است که مستکبران ابتدا روحیه‌ی مهربانی و تربیت‌گرانه‌ی زنان غرب را خشن و مخدوش کردند و بدین‌صورت جامعه را به سمت خشونت سوق دادند چراکه وقتی نقش زن دچار خلل شود اول خود زن و بعد کل جامعه آسیب می‌بیند.

۳۸. در اولین همایش زنان دانشمند جهان اسلام ۱۳۸۸/۱۱/۷

۳۹. در جمع مسئولین و اساتید حوزه‌های علمیه‌ی خواهران ۱۳۸۹/۲/۳۰

حضرت زهرا علیها السلام برای تمام انسان‌ها الگو هستند و تمام زیبایی‌ها، محبت، عشق، امید و ارزش‌های الهی به واسطه‌ی وجود حضرت زهرا علیها السلام در عالم جاری است.

جامعه و تمدنی که نقش زنان در آن خدشه‌دار شده باشد دچار انحراف و نهایتاً سقوط خواهد شد.

اگر زن به‌عنوان محوری‌ترین عنصر سعادت جامعه از جایگاه حقیقی خود فاصله بگیرد، تمام مناسبات جامعه مختل می‌شود.

زن مظهر محبت، لطف و عشق الهی است. مهم‌ترین مأموریت زن تربیت، انسان‌سازی و دمیدن و جاری کردن عشق، محبت و انسانیت به جامعه است و برخورداری جامعه از انسانیت به خاطر فداکاری‌ها و مجاهدت‌های زنان است.

زن در هر جایگاهی که باشد حتی اگر رییس‌جمهور، مادر، پزشک، استاد دانشگاه و صنعتگر باشد نقش اصلی وی جاری کردن محبت و مهربانی در جامعه، انسان‌سازی و جامعه‌سازی است. زن محور حرکت جامعه است و همه‌ی خوبی‌ها در جامعه، تجلی‌یافته از زن و مادر است و امروز زنان جامعه‌ی ایران در همه عرصه‌ها حضوری افتخارآمیز دارند.

زنان جامعه‌ی ایران در حقیقت مدیران اصلی جامعه هستند، البته این به این معنا نیست که نقضی در جامعه وجود ندارد ولی شهادت می‌دهم، در جریان حوادث، همواره زنان کشورمان جلوتر از مردان و پیشگام جامعه

و الگو بوده‌اند. در دوره‌ی طاغوت به‌خصوص ۱۷ شهریور، زمانی که همه مایوس شده بودند عده‌ای از زنان شجاع حرکت کردند که موجب تقویت روحیه‌ی شجاعت در بین مردم شد و ترس از اسلحه فرو ریخت. امروز نیز زنان و دختران ایرانی با امید، نشاط و دلگرمی در حال کار در عرصه‌های مختلف هستند.^{۴۰}

خشن‌شدن روح و رفتار زن و محروم‌شدن آنان از حق اساسی مهرورزی مادرانه و همسرانه موجب خشونت جامعه و آسیب‌های جبران‌ناپذیر خواهد بود.^{۴۱}

۴۰. در همایش تجلیل از بانوان سرافراز ایرانی ۱۳۸۹/۳/۱۰

۴۱. در اجلاس مجمع عمومی سازمان ملل ۱۳۸۹/۷/۱

نقش زنان در گستره‌ی فرهنگ

به‌نظرم پایه‌ی تمام نظم نوین جهانی بر یک نظام فکری و فرهنگی است که محور آن را بر پایه‌ی کار روی زنان گذاشته‌اند. اصلاً حجمی که برای تأثیرگذاری روی زنان تولید می‌شود، چندین برابر آن چیزی است که برای مردها تولید می‌شود. بدانید یونیسف و بعضی از این واحدهای سازمان ملل به روستاهای ما می‌روند و به زنها «حقوق زنان» یاد می‌دهند. جلسه می‌گذارند، یعنی همان چیزی که شما جلویش را بستی و نرفتی، آن را در

آموزش و پرورش و حتی روستاها آموزش می‌دهد که آن را ان‌شاءالله ما خواهیم بست^{۴۲}.

امروز هم در بسیاری از عرصه‌ها خانم‌ها هستند که راه را باز می‌کنند، تشجیع می‌کنند، فضا را مساعد می‌کنند، خودشان حاضر می‌شوند و کمک می‌کنند که گره‌ها از پیش پای ملت ایران باز شود و جلو برود. اگر نقش یگانه دختران و بانوان ما نبود، قطعاً بدانید امروز ما استقلال و تمامیت ارضی را در اختیار نداشتیم.

آن روحیه‌ی بلند و آن نگاه عمیق و ایمان زلال بانوان ما تمام استخوان‌بندی و اسکلت جامعه ما را مستحکم نگه داشته است. خانم‌ها هستند که در همه عرصه‌ها حاضرند و فعالیت می‌کنند^{۴۳}.

فداکاری‌های زنان قهرمان و مادران و همسران شهدای انقلاب اسلامی در طول انقلاب و دوران جنگ تحمیلی، فقط و فقط از عهده زنان برمی‌آید و نباید نقش ویژه‌ی زنان را فراموش کرد زیرا آنان بنیان‌های ماندگاری این ملت هست^{۴۴}.

بانوان ایرانی به‌دلیل عظمت روحی، فهم، بزرگواری و بزرگ‌منشی و ایمان و اعتقادات خود همواره بهترین‌ها از جمله پوشش و حجاب اسلامی

۴۲. در دیدار با مدیران حوزه‌ی علمیه‌ی قم (ویژه‌ی خاوران) ۱۳۸۴/۷/۶

۴۳. در مراسم چهلمین سالروز تأسیس دانشگاه الزهرا ۱۳۸۴/۷/۲۳

۴۴. در دیدار با اقشار مختلف زنان ۱۳۸۴/۱۱/۱۷

را انتخاب کرده‌اند. امروز نیز بار اصلی ترویج فرهنگ اسلامی و عفاف برعهده‌ی مادران مؤمن و برومند ایرانی است که هزاران‌هزار انسان عالم، مؤمن، فداکار و ارزشمند را در دامان خود پرورانده و تربیت کرده‌اند.

حجاب و عفاف بسیار مهم و اصلی خدشه‌ناپذیر و تضمین‌کننده‌ی سلامت حضور زنان درعرصه‌های اجتماعی است ولی اینکه هرگاه صحبت از فساد و ناهنجاری می‌شود برخی منشأ و عامل آن را زنان عنوان می‌کنند، نگرشی بسیار غلط و ظلم و جفایی بزرگ است. نباید رفتار عده‌ای قلیل از آقایان و بانوان که معیارها را نادیده می‌گیرند مبنای داوری قرارگیرد و این گروه اندک باید دقت داشته باشند که محیط اجتماعی، تأثیرگذار بر همه‌ی آحاد جامعه است و همه باید به معیارهای قانونی و اخلاقی اجتماع پایبند باشند^{۴۵}.

مکتب انبیاء، زنانی برجسته و مطهر همچون آسیه، هاجر و مریم به جامعه بشری معرفی می‌کند که از همه برتر و بالاتر وجود حضرت فاطمه اطهر سلام‌الله علیهاست که به‌عنوان الگوی کامل معرفی شده است و در همه عصرها و زمان‌ها تا آخر، راهنمای زنان و مردان عالم خواهد بود.

جهان اسلام بلکه بشریت با وجود چنین نعمت الهی باید قالب‌های تحمیلی بر زنان را بشکند و در امواج تهاجم گسترده‌ای که تحت عنوان جهانی‌سازی به انحلال فرهنگی و بلعیدن فرهنگ غنی ملت‌ها پرداخته

۴۵. حجاب اسلامی انتخاب تاریخی زنان ایرانی است ۱۳۸۵/۲/۳

است به احیای هویت انسانی و خصوصاً بازسازی هویت حقیقی زنان همت گمارد. امروز باید زنان برای آزادی از بردگی نوین قیام کنند و بند حصارهای اسارت نظام لیبرال سرمایه‌داری حاکم را بشکنند. راه رسیدن به کمال، زیبایی، مهر، صلح و عدالت، اتخاذ چنین الگویی به روی بشریت گشوده می‌شود.^{۴۶}

من از همه‌ی بانوان عزیز، فهیم و مصمم که ایستاده‌اند تا ارزش‌های اسلامی در جامعه شکوفا شود و پیشرفت و تعالی محقق گردد [تشکر می‌کنم]. در همین جمع اندک که آمده‌اند ما بالاترین ارزش‌ها را متجلی دیدیم؛ هم صبر بود، نهایت صبر، هم مهرورزی بود، نهایت مهرورزی، هم تعهد بود، نهایت تعهد، هم هوشمندی بود، نهایت هوشمندی، هم دلسوزی بود، نهایت دلسوزی. ما خدا را شکر می‌کنیم که زنان ما در همه‌ی عرصه‌ها پیشتازند و افتخار می‌کنیم.^{۴۷}

من تردید ندارم با حضور، درایت و کوشش شما فرهنگ قرآنی در اعماق جامعه رسوخ پیدا خواهد کرد و ان‌شاءالله در این سرزمین و به لطف خدا در همه‌ی جهان شاهد برپایی جامعه‌ی قرآنی خواهیم بود.^{۴۸}

۴۶. در پیام تبریک میلاد با سعادت حضرت فاطمه زهرا علیها السلام ۱۳۸۵/۴/۲۵

۴۷. در مراسم سالروز ولادت حضرت فاطمه زهرا علیها السلام در تالار بزرگ کشور ۱۳۸۵/۴/۲۶

۴۸. در چهاردهمین همایش بین‌المللی بانوان قرآن‌پژوه ۱۳۸۵/۹/۹

زنان ایرانی در عرصه‌های گوناگون علمی، فرهنگی و اجتماعی پیشتاز حرکت‌های مترقی و متعالی اسلامی هستند.

زنان بزرگ، مادران، همسران و انسان‌های برجسته، کسانی که در مکتب حضرت زهرا علیها السلام پرورش پیدا کردند و امروز منادی فرهنگ و راه آن عزیز هستند. حقیقت این است که وجود نازنین حضرت زهرا اطهر الناس بالاترین هدیه‌ی خداوند به بشریت است. آنکه محور انبیا و اولیای الهی است. مظهر همه‌ی خوبی‌ها، زیبایی‌ها و رحمت الهی است. تجلی انسان کامل است. الگوی کامل برای همه‌ی انسان‌ها در طول تاریخ است. اگر جامعه‌ی بشری شخصیت حضرت زهرا علیها السلام را بشناسد هیچ چیز جز او را انتخاب نخواهد کرد...

بدون تردید، آینده و پیروزی از آن حضرت زهرا علیها السلام و پیروان آن عزیزان خواهد بود. به فضل الهی و با عنایت حضرت زهرا علیها السلام در لبنان، فلسطین، عراق و افغانستان و همه‌ی عالم، پیروزی از آن حزب‌الله خواهد بود. در طول تاریخ دشمنان بشریت در مقابل فرزندان حضرت زهرا ایستادند و امروز هم با تمام قوا در مقابل فرزند آن عزیز، حضرت مهدی (عج) ایستاده‌اند. اما آنها بدانند و همه‌ی دنیا بدانند که به فضل الهی و با پرچمداری آن عزیز در آینده‌ی نزدیک ملت لبنان، فلسطین، عراق و همه‌ی ملت‌های عالم بر جبهه‌ی کفر و ظلم و نفاق غلبه خواهند کرد.

پیروزی مقاومت و حزب‌الله در لبنان و مقاومت مظلومانه‌ی مردم فلسطین و مجاهدت مردم عراق و افغانستان بشارت آن پیروزی را به ما می‌دهد.

من از همه‌ی شما تشکر می‌کنم که کانون اصلی این مقاومت و مجاهدت الهی هستید. ایمان، استقامت، شجاعت و شهادت طلبی در دامان پرمهر شما تربیت می‌شود و من به سهم خودم از این مجاهدت و بزرگواری شما تشکر می‌کنم.^{۴۹}

من می‌خواهم به دنیا بگویم، دنیا اگر تصور کرده‌اید با مباران تبلیغاتی و با روشهای مزورانه‌ی فرهنگی می‌توانید اصالت‌ها، پاکی‌ها و بزرگی‌های زن ایرانی را از او بگیرید، بدانید که اشتباه کرده‌اید. امروز زنان ما در عرصه‌های سرنوشت پیشتانند.

ما الان در آموزش و پرورش نیاز داریم خانم‌های فاضلی بیایند که بتوانند با این بچه‌ها بجوشند. لازم نیست همه‌اش جلسه بگذارند برای احکام، احکام هم باید بگویند، بالاخره احکام پایه است. اما همه چیز این نیست. همان نحوه‌ی حشر و نشر و جوشیدن و تعامل با اینها است که می‌سازد. بعضی وقت‌ها یک نگاه، یک نفر را جذب می‌کند. همان نگاه اگر درست انجام نشود، رفت. به‌خصوص در سنین جوانی که تصمیمات خیلی بزرگ به‌سادگی و با کم‌ترین تفکر و تعقل اتخاذ می‌شود. ما می‌توانیم در

۴۹. در دیدار با زنان ایثارگر داخلی و خارجی ۱۳۸۶/۴/۱۴

مدارس نقطه‌ی اتکایی برای بچه‌ها درست کنیم؛ چه در مدارس پسرانه و چه دخترانه. بچه‌ها به یک سؤال‌هایی برمی‌خورند و تصمیماتی در زندگی‌شان هست که این تصمیمات خیلی بزرگ و سرنوشت‌ساز است.

بی‌جهت نیست که تقریباً در همه‌ی ادوار، دشمنان بشریت و آرمان‌هایی که می‌خواستند بر جوامع سلطه پیدا کنند، کانون اصلی هجوم‌شان را بر تخریب شخصیت بانوان و از کار انداختن قدرت بانوان و جلوگیری از جاری شدن توان و اندیشه‌ی بانوان در ساختن جامعه می‌گذاشتند.

امروز هم همین است، شما می‌بینید. برای اینکه بتوانند مسلط بشوند این نیروی پایدار و اصیل را از جامعه می‌گیرند.

شما خبر دارید که چه تبلیغاتی و چه برنامه‌ریزی‌هایی کرده‌اند. خصوصاً در این ۱۵۰-۱۰۰ سال اخیر چه کرده‌اند؟ برای اینکه از کار بیندازند. اگر نقش تربیتی بانوان از آنها گرفته بشود، دیگر چیزی باقی نمی‌ماند؛ یعنی برای جامعه‌ی انسانی چیزی باقی نمی‌ماند.

حالا ما می‌خواهیم جامعه‌ی بشری را تربیت کنیم. شاید کانون اصلی تمرکز کار فرهنگی مان باید در حوزه‌ی بانوان باشد. اگر دخترها و خانم‌های ما راه را پیدا کنند، قطعاً به تبع آنها مردها هم راه را پیدا خواهند کرد. برای اینکه مردها و بچه‌ها در دامان این خانم‌ها تربیت می‌شوند.

به‌همین دلیل کاری که امروز شما دارید انجام می‌دهید، همان کار انبیاست و برای نظام جمهوری اسلامی و آرمان‌های انقلاب کاری اصیل و

پایه‌ای است. من دیده‌ام خیلی وقت‌ها می‌آیند و می‌خواهند مقایسه کنند، در رسانه‌ها و در تبلیغات وقتی می‌خواهند به کار خانمی ارزشی بدهند، می‌برند اول کنار یک کامپیوتر می‌نشانند که مثلاً دارد در اداره‌ای ماشین‌نویسی می‌کند، بعد می‌گویند فعالیت‌های اجتماعی بانوان. من نمی‌خواهم آن را نفی کنم، آن هم کاری است. اما این کجا و آن کجا؟ قابل مقایسه نیست.^{۵۰}

الان در مهم‌ترین مراکز پژوهشی ایران، دانشمندان متعددی هستند از زنان و کارهای بسیار مهم علمی را دارند در کشور ما انجام می‌دهند. استادان متعددی از دانشگاه‌ها هستند. ۶۰ الی ۷۰ درصد دانشجویان دانشگاه‌های ما دخترها هستند و در دبیرستان‌ها و مدارس مشغول تحصیل هستند.

البته مسئله‌ی حجاب هم در کشور ما هست، اما به آن سختی که شما گفتید، نیست. اصولاً ملت ما و اقوام گوناگون ما همه باحجاب هستند. این حجاب در فرهنگ ملت ایران هست و اگر بعضی کنترل‌های محدودی هم انجام می‌شود، قانون است که طبق روال قانونی این قوانین وضع شده و اعمال می‌شود. منتها خیلی محدود و رقیق است. مثلاً خانم‌های ایرانی به‌طور طبیعی خودشان پوشیده هستند و فرهنگ پوشش را انتخاب کرده‌اند.^{۵۱}

۵۰. در نشست سالانه‌ی مدیران مدارس علمیه‌ی خاوران کشور (قم) ۱۳۸۶/۶/۱۵

۵۱. در مصاحبه با شبکه‌ی ایترتاس روسیه ۱۳۸۶/۷/۱۹

اگر قرار است در آینه‌ی فیلم و تصویر و سیما و سینما، به معرفی زنانی پرداخته شود که در پی کمال و تعالی خویش و محیط اجتماعی ایستاده‌اند ابتدا آشنایی با الگوی زنان عالم، آن کوثر وجود که منشأ همه‌ی خیرات و کمالات و عشق‌ها و عاطفه‌هاست می‌تواند ما را در مسیری الهام‌بخش و مملو از زیبایی‌ها قرار دهد، مسیری که پایانی ندارد.

با نگاهی به روزهای پرشکوه انقلاب اسلامی و دوران هشت سال دفاع مقدس، به مادران و همسرانی برمی‌خوریم که به ترغیب و تقدیم جوانان برومند خویش برای حضور در جبهه‌ها پرداخته‌اند و در مقابل شهادت آنان، صحنه‌هایی از مقاومت و صبر را به بالاترین و زیباترین احساسات و عواطف خلق کرده‌اند. بدون تردید چنین پدیده‌هایی منبع دائمی الهامات هنری هستند که براساس آن هنرمندان زبردست و خوش‌ذوق ایران اسلامی خواهند توانست آثار نفیس و بدیعی خلق کنند.

تعداد فیلم‌های نفیس، جذاب و پرمحتوا که به موضوع خانواده پرداخته، در حدی است که هنور نتوانسته است بعضی از خانواده‌های ایرانی را با سینما مأنوس کند. البته کار بزرگ و پرمشقتی است اما هر چه سالن‌های سینما با نمایش چنین آثاری رونق یابد در اصلاح ناهنجاری‌ها و ترویج و ارتقاء ارزش‌های فرهنگی و اجتماعی مؤثرتر خواهند بود.^{۵۲}

پوشش یک ضرورت و نیاز اجتماعی است، همان‌طور که خداوند متعال کمال‌جویی، اعتلای روحی، تمایل به پیشرفت و ترقی، علم، صداقت، شجاعت و پاکی را در نهاد انسان قرار داد، تمایل به حجاب و پوشش هم در فطرت انسان قرار دارد.

خدای متعال همه‌ی این عالم را برای انسان خلق کرد و انسان را برای خودش، انسان را در زمین قرار داد تا با تلاش خودش با هدایت الهی به قله‌های کمال انسانی دست یابد و تجلی خدا و اسماء و صفات خدا در عالم معرفی شود و خدایی زندگی کند.

جسم زن و مرد برای طرف مقابل بسیار پرجاذبه است اما این جاذبه، بستر و وسیله‌ای برای زندگی سعادت‌مند و کمال انسان است، خدای متعال هم این جاذبه و هم چارچوب اصولی و منطقی برای استفاده‌ی درست از این جاذبه را در خدمت زندگی سعادت‌مند قرار داده است.

پایه‌ی جامعه، خانواده است و بدون خانواده‌ی سعادت‌مند، محال است جامعه به سعادت برسد و بدون خانواده‌ی مستحکم و شاد نمی‌توانیم جامعه‌ی پر نشاط و بالنده داشته باشیم.

پایه‌ی استحکام خانواده روابط زن و مرد است و اگر این رابطه آسیب ببیند، خانواده و جوان آسیب می‌بیند و جامعه‌ی آسیب‌دیده محال است بستر رشد و کمال انسان‌ها بشود. جاذبه‌های زن و مرد باید اختصاصی باشد

و اگر این عمومی شد، دیگر نمی‌تواند نقش سازنده‌ی خود را ایفا کند. جاذبه‌های میان مرد و زن باید در چارچوب منافع و کمال انسان باشد. معیارهای پوشش در زنان، کامل‌تر و جدی‌تر است چون زیبایی‌های زن بالاتر و زن جلوه‌ی زیبایی عالم و جلوه‌ی جمال خداست. پوشش زن در ارتباطات جامعه باعث می‌شود انسان اسیر جاذبه‌های جسمی نشود و کمالات انسانی رشد پیدا کند و این اصل بر اساس کرامت انسان‌هاست. پوشش، منظم کردن روابط اجتماعی و احترام به نوع و شخصیت انسان است و وقتی پوشش‌ها برداشته می‌شود، نخستین کانونی که تأثیر می‌پذیرد، خانواده است که در نهایت باعث متلاشی شدن جامعه می‌شود. در اروپا هیچ حقی برای زنان نمانده است، از زنان اروپایی حق مربی‌بودن، ایجاد آرامش، کرامت، شخصیت و لطافت گرفته شده است و آنها را از کالاهای معمولی نیز پایین‌تر برده‌اند. کالا را با تبلیغ عرضه می‌کنند، اما کار آنها به جایی رسیده که زن ابزار تبلیغ کالا شده است. همه‌ی مورخان عالم، ملت ایران را ملتی برجسته و تمدن‌ساز می‌دانند و پوشش و جبهه‌ی شاخص این ملت فرهنگی است و همه‌ی ملت ایران به‌خوبی از فلسفه‌ی حجاب و پوشش آگاهند، پوشش و حجاب هم برای زنان است و هم برای مردان، برخلاف تصور برخی که وقتی بحث حجاب پیش می‌آید، ذهنشان بر زنان متمرکز می‌شود.

لباس یک عنصر و کالای فرهنگی است و تشکیل ستاد احیای پوشش ایرانی و ایجاد و تقویت رشته‌های طراحی لباس در دانشگاه‌ها تا مدارج بالا یک ضرورت است که همه‌ی طراحان و هنرمندان برای معرفی الگوی پوشش اسلامی به جهان باید وارد عمل شوند^{۵۳}.

نقش زنان در حقیقت این است که نقش اصلی، محوری و تمام‌کننده در دفاع مقدس داشتند. اگر دقیق به این مسئله بنگریم بار اصلی مأموریت انقلاب به دوش زنان بوده، لحظه‌ای که یک مادر محبت خود را در کام و جان فرزند خود می‌ریزد، زیربنای برافراشته‌شدن پرچم یک شهید پایه‌گذاری می‌شود.

اگر ملتی در برابر همه‌ی قدرت‌های فاسد جهانی می‌ایستد، به‌دلیل ایستادگی زنان، مادران و همسران ملت است و زنان، مادران و همسران شهدا و رزمندگان خالق مقاومت ملت ایران اسلامی در هشت سال دفاع مقدس بودند.

در طول دفاع مقدس زنان تا جبهه‌های نبرد، پرورش شهیدان، مراقبت از جوانان و رزمندگان در نبرد به‌ویژه در آبادان و خرمشهر حضور تعیین‌کننده داشتند.

ملت ایران همه‌ی موجودیت خود را مدیون زنان جامعه‌ی اسلامی است و اگر تاکنون اثری از فرهنگ اسلامی، مقاومت، شجاعت، عزت و

۵۳. مراسم ثبت چادر و حجاب اقوام ایرانی ۱۳۸۸/۱۰/۲۶

نقش زنان در گستره فرهنگ ۷۱

خداخواهی در جامعه‌ی ما و به‌واسطه‌ی دین اسلام در جامعه‌ی بشری باقی‌مانده، مرهون فداکاری‌های زنان است و با برگزاری نخستین کنگره‌ی شهدای زن با نام این شهیده‌ی (شهیده مریم فرهانیان) بزرگوار امیدواریم آغازی بر شناخت بیشتر نقش زنان در انقلاب و دفاع مقدس باشد.^{۵۴}

۵۴. درکنگره‌ی بزرگداشت شهیده مریم فرهانیان ۱۳۸۹/۷/۵

نقش زنان در گستره‌ی اقتصاد

من سختی‌های کار بیرون از کشور را متوجه می‌شوم، به‌خصوص برای خانم‌ها. خانم‌ها هم‌زمان باید چند جبهه را مدیریت کنند. باید خانه را داشته باشند، مراقب بچه‌ها و همسر و خانه باشند و اگر خودشان هم شاغل باشند، معلم باشند، کاری بخواهند بکنند که دیگر وضعیت دشوارتر می‌شود. به‌خصوص در این مناطق کارکردن و مأموریت‌ها را درست انجام دادن، آرمان‌ها را حفظ کردن و سربلند بیرون آمدن، سخت‌تر از جاهای دیگر است. این را من به‌خوبی متوجه‌ام و به همین دلیل می‌خواهم از همه‌ی شما تشکر صمیمانه بکنم. چه همکاران نمایندگی و چه در مدرسه،

و نهادهایی که الان جای پای باز کرده‌اند، دارند می‌آیند و بعداً خواهند آمد و تشکر ویژه از خانم‌ها و فرزندان بکنم که تحمل می‌کنند و فضایی را فراهم می‌آورند که ان‌شاءالله مأموریت‌هایی که به عهده‌ی مجموعه‌ی نمایندگی و مسئولین است به‌خوبی به انجام برسانند.^{۵۵}

در دولت گفتیم ما بیاییم کاری انقلابی بکنیم و بگوییم هر خانمی که ازدواج کرد ساعت کار موظفش را مقداری کم کنیم و بگوییم یک ساعت دو ساعت این مال خانه.

یک بچه یک ساعت و بچه دوم دو ساعت؛ بگوییم خانمی که دو تا بچه دارد نصف وقت کار کند و حقوقش را کامل بگیرد. ما آن کاری که در خانه انجام می‌دهد و کاری را که برای بچه‌هایش انجام می‌دهد هم کاری مهم و اساسی می‌دانیم. خوب، خانمی به اداره می‌آید و پنجاه تا کاغذ را جابه‌جا می‌کند. ما این را کار به حساب می‌آوریم. اما اگر رفت و بخشی از وقتش را گذاشت و خانواده را اداره کرد، پایه‌های اجتماع را مستحکم کرد، بهترین فرزندان را عالم و فهمیم و پاک تحویل جامعه داد، ما آن را به حساب نمی‌آوریم. ما وقتی این را مطرح کردیم، دیدیم متأسفانه عده‌ای از این طرف و آن طرف حرف‌های خیلی بی‌ربطی زدند، فشار آوردند و بعضی دوستان ما هم عقب‌نشینی کردند. اما من می‌خواهم به آنها بگویم بنده اهل عقب‌نشینی نیستم.

۵۵. در دیدار با خانواده‌های اعضای سفارت ایران در بلاروس ۱۳۸۶/۲/۳۱

بالاخره من راحت حرف‌هایم را می‌زنم. به همه‌ی دنیا هم می‌گویم. بدانند، اگر گل وجود زن پژمرده شد، جامعه دیگر روی نشاط به خودش نخواهد دید. محال است. چرا که کانون نشاط از وجود زن است. ما محیطی فراهم نکنیم که این گل پژمرده بشود. خوب، اصلاً دیگر جامعه رنگ زیبایی، محبت و نشاط را نخواهد دید. اینها حقایقی است که خدای عالم قرار داده است. ما بیاییم با زن و مرد مکانیکی و فیزیکی و مثل یک ابزار برخورد کنیم. روح لطیف زن را تحت فشار مسئولیت‌های سنگین بگذاریم و من می‌دانم در کارخانجات و کارگاه‌ها و شرکت‌ها و ادارات معمولاً به خانم‌ها پول کمتری می‌دهند و کار بیشتری می‌کشند.

خوب، بعد انتظار داریم در جامعه چه اتفاقی بیفتد. انتظار داریم که جامعه به سمت فلاح و رستگاری حرکت بکند؟ محال است.^{۵۶}

(زنان) در صنعت هم حضور دارند. یعنی بخش مهمی از کارگران و مهندسين صنعتی ما خانم‌ها هستند. همین‌طور در تجارت، زنان مالکیت دارند، تجارت می‌کنند، خرید و فروش می‌کنند، حقوق خودشان را دارند و کسی نمی‌تواند این حق از آنها سلب بکند.^{۵۷}

۵۶. در مراسم تجلیل از زنان نخبه و اینارگر سراسر کشور ۱۳۸۷/۴/۴

۵۷. در مصاحبه با شبکه‌ی ایترتاس روسیه ۱۳۸۶/۷/۱۹

همگام با دولت مهر

همان‌طور که می‌دانید خانم‌ها، هم مسائل ویژه، هم روحیات ویژه، هم جایگاه ویژه و هم مورد هجوم ویژه از ناحیه‌ی دشمنان اسلام هستند. آسیب‌پذیری آنها هم نسبت به مردها ویژه است. بنابراین، نیازمند کار ویژه خودشان هستند که حالا راه باز شده است و من امیدوارم که برگ‌وبر و میوه‌های این نهال و درخت بسیار زیاد و پرثمر باشد و به همه‌ی نیازها پاسخ بدهد. مهم‌ترین خواسته این است، که سازوکاری طراحی بشود که

خواسته‌های خانم‌ها اسلامی باشد و در روابط خانوادگی و اجتماعی، اسلامی عمل کنند.^{۵۸}

توصیه‌ی اول من این است که قدر این شرایط و کارت‌ان را بدانید. توصیه‌ی دوم این است که روش‌های ارتباط‌گیری، آموزش و تربیت باید هر روز نوبه‌نو بشود. همراه با حرکت جامعه ما باید نوبه‌نو بشویم؛ به‌خصوص امروز شما می‌دانید جوان‌ها و به‌طور خاص دخترهای ما تحت سنگین‌ترین بمباران‌های تبلیغاتی قرار دارند. آن روح عاطفی و لطیف دخترها مورد هجوم سنگین شیاطین جن و انس است. برقراری ارتباط عاطفی، شیوه‌های برقراری ارتباط عاطفی و انتقال معارف و شیوه‌های تربیت باید روزه‌روز نو و متناسب با نیازهای روحی و روانی جوانان عزیز ما شکل بگیرد. دیگر اینکه کار را هم کم‌ا و هم کیفاً توسعه بدهید، دولت هم در خدمت شماسست. ان‌شاءالله در همین بودجه‌ی سال ۱۳۸۷ ما یک جایگاه ویژه برای کار بانوان اختصاص خواهیم داد به‌گونه‌ای که بشود از این توان عظیم حداکثر استفاده را برد.

یعنی افق نگاه من به کار خانم‌های عزیز این است که باید برای زنان جهان پیام داشته باشند، پیام الهی. یعنی باید به زودی روزی برسد که کلام تربیت و نوشته‌ها و حضور شما برای زن‌های کشورهای دیگر الهام‌بخش باشد. آنجا را باید هدف بگیریم و دولت هم در خدمت شماسست.

۵۸. در دیدار با مدیران حوزه‌ی علمیه‌ی قم (ویژه‌ی خواهران) ۱۳۸۴/۷/۶

ان شاء الله در حد توان یاری خواهد کرد و بدانید بالاتر از دولت، امام هست، بالاتر از امام خدای بزرگ یاور شماست^{۵۹}.

من می‌خواهم به‌عنوان فرزند، برادر و خادم شما این خواسته‌ی کوچک را عرض کنم که مراقبت کنید نقش مادری را پایمال نکند. من از بعضی از این کارهای به اصطلاح هنری متأسفم. نقش مادری و همسری و محوریت خانواده را له می‌کنند یا نمی‌فهمند یا مأموریت دارند. مگر آنهایی که له کردند به کجا رسیدند؟ چرا ما می‌خواهیم قدم در راهی بگذاریم که انتهایش جهنم سوزان حاکمیت شهوات، خودخواهی‌ها و پستی‌هاست؟ راه ما راه تعالی است. البته شما باید خیلی کار کنید...

مادران من، خواهران و دختران من، باید دست‌به‌دست هم بدهیم در عین حضور در صحنه‌های سرنوشت، در عین حضور در بالاترین مراجع تصمیم‌گیری علمی و پژوهشی، اصل زن، اصل کرامت زن و اصل وجود مادر را صیانت بکنیم. این مأموریت شما و ماست. باید در کنار هم بایستیم؛ اگر آینده را می‌خواهیم، اگر صلاح، پاکی‌ها و عزت‌مان را می‌خواهیم همه در گرو این است.

یک کار مادر این است که شهید پرورش می‌دهد. یک کارش این است که شجاعت، غیرت، همت، مردانگی، آزادگی، صداقت، پاکی و عزت درست می‌کند.

من نمی‌خواهم بگویم دختران ما نباید به دانشگاه بروند، باید همه‌شان بروند. اما باید تنظیمات برقرار شود.

باید تعادل‌ها را تنظیم کنیم و این دست خود شماست.

وقتی ۷۰ درصد به دانشگاه می‌روند، ۳۰ درصد پسر هستند، معنایش این است که ۴۰ درصد دختران ما باید به ازدواجی تن بدهند که نمی‌خواهند. این طور می‌شود. باید صبر کنند، بالاخره باید رد کنند تا دلخواهشان بیاید. خوب نیست دیگر. اینها را باید خود شما، مرکز امور خانواده و بانوان بنشینند و واقعاً هم فکری کنید و به ما راهکار بدهید. بگویید شما ظرفیت فلان دانشگاه را زیاد و دیگری را کم کنید، این رشته‌ها را اختصاصی بانوان یا اختصاصی آقایان کنید. شما این رشته‌ها را توسعه بدهید. این رشته‌ها را کم کنید و... به ما راهکار بدهید. اینها زیرساخت‌هاست. خیلی‌ها توجه ندارند. همین‌طوری ما داریم زندگی می‌کنیم، بعد می‌بینیم در جامعه نابسامانی درست شده است. ریشه‌یابی می‌کنیم، می‌بینیم در بعضی تصمیمات غلط بنده و امثال بنده است. اینها را کمک کنید. راه‌حل و برنامه بدهید.^{۶۰}